

REVIZIJSKO POROČILO KDO IN KAKO URESNIČUJE JAVNI INTERES NA PODROČJU ŠPORTA?

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO
KDO IN KAKO URESNIČUJE JAVNI INTERES
NA PODROČJU ŠPORTA?**

Številka: 1211-4/2005-19

Ljubljana, 11. julija 2006

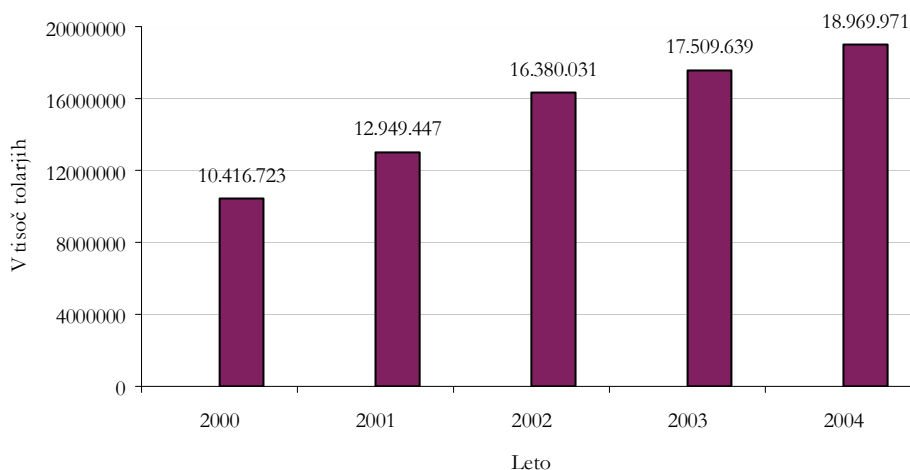

Z revizijo smo proučevali uresničevanje javnega interesa na področju športa s ciljem odgovoriti na naslednji ključni vprašanji: *Ali sistem upravljanja omogoča uresničevanje ciljev na področju športa?* in *Ali so bili cilji nacionalnega programa na posameznih področjih športa doseženi?* Obravnavali smo sistem upravljanja na področju športa, preverili razpolaganje z javnimi sredstvi in se osredotočili predvsem na financiranje in izvajalce na področju športa ter na področje spremljanja in nadzora nad uresničevanjem ciljev nacionalnega programa športa (v nadaljevanju: nacionalni program).

Odgovore na vprašanja smo iskali na Ministrstvu za šolstvo in šport (v nadaljevanju: ministrstvo), Fundaciji za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: fundacija za šport), Olimpijskem komiteju Slovenije – Združenje športnih zvez (v nadaljevanju: olimpijski komite) in na Zavodu za šport Republike Slovenije (v nadaljevanju: zavod za šport). Slednji je po sklepu Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) prenehal s svojim delovanjem 31. 3. 2006.

Nacionalni program obravnava kot javna sredstva le tista sredstva, ki se namenjajo športu neposredno iz državnega in občinskih proračunov. Pri reviziji pa smo kot javna sredstva upoštevali sredstva državnega in lokalnih proračunov ter sredstva fundacije za šport.

Slika 1: Javna sredstva v športu v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport za proračune lokalnih skupnosti, zaključni računi državnega proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004, fundacija za šport.

Nacionalni program je nastajal v obdobju, ko država še ni načrtovala in izvajala dejavnosti na posameznih področjih proračuna v smislu doseganja ciljev, kar se odraža tudi v nacionalnem programu. Prav v načrtovanju ciljev in določanju načina njihovega uresničevanja pa je po našem mnenju lahko smisel nacionalnega programa in to bi lahko veljalo predvsem za obdobje, ko proračuni države in lokalnih skupnosti še niso bili programsko usmerjeni. Navedeno nam je predstavljalo izhodišče pri ocenjevanju uresničevanja nacionalnega programa oziroma iskanju odgovora na vprašanje: *kdo in kako uresničuje javni interes na področju športa.*

Pri proučevanju normativne ureditve področja športa smo ugotovili, da pravni akti ne urejajo razmerja pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi ter obveznosti zagotavljanja finančnih sredstev na medsebojno usklajen, povezan in dopolnjujoč način.

Upravljanje in izpeljava nacionalnega programa naj bi temeljila na racionalni obliki povezovanja upravnih, strokovnih, organizacijskih in izvajalskih nalog, ki naj bi jih v obliki načrtovanja, organiziranja, izpeljave in nadzora izvajala v nacionalnem programu določena mreža subjektov. Upravljanje na področju športa smo opredelili kot organiziranost in povezovanje subjektov, ki so neposredno ali posredno odgovorni za uresničevanje ciljev nacionalnega programa.

Menimo, da bi sistem upravljanja, kot ga predvideva nacionalni program, lahko predstavljal dobro osnovo za uresničevanje ciljev javnega interesa na področju športa. Ugotovili pa smo, da se naloge posameznih subjektov mreže v praksi med seboj ne dopolnjujejo, kar je po našem mnenju posledica pomanjkanja ustrezne opredelitve pojmov oziroma subjektivnih razlag pomena posameznih pojmov, lahko pa tudi neupoštevanja v nacionalnem programu in Zakonu o športu (v nadaljevanju: ZSpo) dogovorjenih nalog, kadar so te jasno določene. Sistem tudi nima ustrezno opredeljenih odgovornosti subjektov nacionalnega programa.

Ocenjujemo, da obstaja veliko tveganje, da mreža subjektov, vključenih v izpeljavo nacionalnega programa v praksi ne predstavlja racionalne oblike povezovanja in ne omogoča ustrezne izpeljave nacionalnega programa tako na državni kot tudi na lokalni ravni, da sistem ni dovolj povezan, ko gre za uresničevanje ciljev, kar se nanaša predvsem na povezanost in sodelovanje med lokalno in državno ravnijo pa tudi fundacijo za šport, ki v mrežo nacionalnega programa ni vključena, ustanovljena pa je bila s ciljem uresničevanja javnega interesa na področju športa. Kot pomemben dejavnik pa ocenjujemo vključenost civilne sfere v mrežo subjektov nacionalnega programa.

Nacionalni program se uresničuje skozi letne programe športa, ki jih določa ZSpo. V letu 2004 naj bi bilo letnih programov športa skupaj kar 195, in sicer 194 v skladu z ZSpo, od tega 193 letnih programov na ravni lokalnih skupnosti in en letni program na državni ravni ter letni program fundacije za šport.

Izvajanje nacionalnega programa na ravni države se za posamezno leto določi z letnim programom, ki ga sprejme vlada na predlog ministrstva, ki je tudi odgovorno za njegovo uresničevanje. Ministrstvo je v obdobju 2000-2004 namenilo letnim programom športa 11.266.806 tisoč tolarjev, kar v povprečju predstavlja 14,5 odstotka vseh javnih sredstev, namenjenih športu v tem obdobju. Vloga ministrstva naj bi bila v letnih programih osredotočena na opravljanje nalog s področja športne vzgoje, rekreacije, kakovostnega in vrhunškega športa ter športa invalidov, ob tem pa naj bi ministrstvo izvajalo tudi druge naloge, povezane z načrtovanjem, usmerjanjem, nadzorom ter spremljanjem športa na državni in tudi na lokalni ravni.

Ugotovili smo, da ministrstvo kot resorni organ na področju športa svoje vloge ne opravlja zadovoljivo, saj poleg izvajanja postopkov sofinanciranja programov športa in športne infrastrukture ne skrbi v zadostni meri za uresničevanje javnega interesa.

Ministrstvo bi moralo skrbeti za uresničevanje javnega interesa na področju športa predvsem kot povezovalac aktivnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju nacionalnega programa. Sprejem letnega programa športa na ravni države bi moral biti pripravljen na osnovi spremljanja doseganja ciljev in merjenja uspešnosti doseženih rezultatov. Cilji bi morali jasno izražati usmeritve države na področju športa, poleg tega pa bi morali vključevati tudi roke in načine za njihovo uresničevanje ter predvsem opredelitev odgovornosti za izvedbo posameznega cilja, katerega merjenje uspešnosti bi potekalo na podlagi uveljavljene metodologije. Ministrstvo bi moralo poskrbeti za povezovanje in sodelovanje vseh v mrežo vključenih subjektov, predvsem tistih, ki so v izvrševanje nacionalnega programa vključeni kot financerji. Na podlagi analiz bi moralo ministrstvo pripravljati in uveljavljati tudi sistemske rešitve in ukrepe ter ugotavljati uspešnost doseganja zastavljenih ciljev na področju športa.

Izvajanje nacionalnega programa na ravni lokalnih skupnosti za posamezno leto se določi z letnimi programi športa, ki jih sprejmejo občine z namenom izvajanja nalog in doseganja ciljev, ki so v javnem interesu. Občine so v obdobju 2000-2004 namenile letnim programom športa skupaj 59.797.316 tisoč tolarjev, kar v povprečju predstavlja 78,7 odstotka vseh javnih sredstev namenjenih športu v tem obdobju oziroma 4,5 odstotka proračunskih sredstev občin.

Z revizijo smo ugotovili, da lokalne skupnosti še ne izvajajo letnih programov športa v zadostni meri, in sicer na način in po postopku kot ga določa ZSpo. Stanje se z leti sicer izboljšuje, vendar ga ne moremo oceniti kot zadovoljivega, saj gre za sistem, ki je določen z zakonom. Z analizo v reviziji pridobljenih podatkov smo ugotovili, da 14,5 odstotka občin v letu 2004 še vedno ni objavilo razpisov za letne programe športa, 24,7 odstotka občin pa ni sprejelo meril za izbiro izvajalcev oziroma programov pred objavo razpisa. Z izvajalci letnih programov športa ni sklenilo pogodb 10,9 odstotka občin, kar pomeni, da bi bilo preverjanje namenske porabe dodeljenih sredstev v teh občinah onemogočeno.

Fundacija za šport je v obdobju 2000-2004 namenila letnim programom športa 5.161.690 tisoč tolarjev, kar v povprečju predstavlja 6,8 odstotka vseh javnih sredstev, namenjenih športu. Ustanovljena je bila za upravljanje s sredstvi koncesijskih dajatev iger na srečo, ki jih namenja financiranju dejavnosti športnih organizacij zaradi uresničevanja javnega interesa na področju športa. V revidiranem obdobju je fundacija za šport namenjala sredstva izvajalcem v skladu s pravilniki, ki jih je potrdil ustanovitelj.

Vloga olimpijskega komiteja kot slovenske krovne nevladne športne organizacije je izvajanje nacionalnega programa v delu, ki vključuje programe vrhunškega športa, športa za vse in športa na lokalni ravni. Programi naj bi pomagali soustvariti optimalne pogoje za delovanje in razvoj na področju strokovnih kadrov v športu, športne infrastrukture, kadrovske organiziranosti športnih organizacij ter prostovoljnega dela v športnih društvih. Olimpijski komite financira realizacijo svojih programskih vsebin s približno 30 odstotki javnih sredstev, kar je v obdobju 2000-2004 znašalo skupaj 1.009.887 tisoč tolarjev, ostala sredstva pa pridobi iz drugih virov. Na podlagi proučevanja nacionalnega programa in ZSpo, ki določata pristojnosti in zadolžitve olimpijskega komiteja, smo ugotovili, da na področju strokovnih, organizacijskih in izvajalskih nalog olimpijski komite ne opravlja svoje vloge v celoti.

Med najštevilčnejše izvajalce nacionalnega programa sodijo športna društva, ki s podpisom pogodbe o izpeljavi letnega programa, ki jo društvo sklene z ministrstvom za raven države oziroma z občino za raven lokalne skupnosti, pridobijo status izvajalca. Njihovo delovanje poteka po pravilih, ki so določena v njihovih temeljnih aktih in v skladu z ZSpo. Ugotovili smo, da točnih in popolnih podatkov o delovanju društev na področju športa pri subjektih, ki so bili vključeni v revizijo, ni oziroma so podatki pomanjkljivi.

Zavod za šport je bil ustanovljen z namenom spremljanja in analiziranja nalog v športu ter izvajanja letnih programov kot tudi za dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu idr. Poleg tega naj bi dejavnost zavoda obsegala tudi naloge na področju informatike v športu, kar natančneje opredelujeta ZSpo ter nacionalni program.

Ugotovili smo, da zavod za šport na področju informatike le delno posluje v skladu z namenom, za katerega je bil ustanovljen. Stanje na področju informatike v športu ni zadovoljivo, naloge in odgovornosti na področju vodenja razvidov so nejasno opredeljene, poimenovanje razvidov je nedosledno in neenotno, od osmih v ZSpo navedenih razvidov dejansko obstajajo le trije. Ocenjujemo, da so pomanjkljivosti prisotne predvsem v normativni ureditvi tega področja, saj naloge in pristojnosti zavoda za šport na področju informatike niso jasno in dosledno določene.

Kljub naštetim ugotovitvam ocenjujemo, da je zavod za šport vzpostavil dovolj dobro osnovo za spremljanje stanja na področju športa. Potrebno pa bi bilo vzpostaviti predvsem učinkovit način spremljanja stanja, ki bi omogočil vsebinsko merjenje uresničevanja ciljev nacionalnega programa.

Nepravilnosti pri izvajanju nacionalnega programa oziroma ZSpo poleg računskega sodišča ugotavlja v svojih nadzorih tudi Inšpektorat RS za šolstvo in šport.

Ocenjujemo, da so v nacionalnem programu določeni cilji nejasni, nepovezani in izraženi tako, da ne omogočajo preverjanja rezultatov. Cilji ne predstavljajo jasne slike nameravanega delovanja in načina, po katerem bodo merjeni rezultati, ker merila delovanja in indikatorji dosežkov niso navedeni, razen izjemoma, zato pri večini ciljev tudi ni mogoče ugotavljati uspešnosti. Pri redkih ciljih, ki omogočajo merjenje, pa nacionalni program ne navaja stanja, ki ga je uporabilo kot izhodišče za opredelitev ciljev in na podlagi katerega bo merjen napredek v določenem časovnem obdobju ali pa ne obstajajo evidence, ki bi to omogočale. V revizijskem poročilu navajamo šest primerov naključno izbranih ciljev nacionalnega programa, ki potrjujejo našo oceno.

Na področju športne vzgoje smo izbrali program Naučimo se plavati, katerega cilj je v nacionalnem programu dovolj jasno določen in tudi merljiv. Ugotovili smo, da se uspešnost doseganja cilja ne meri na ustrezen način, saj je merjena le glede na število udeležencev tečajev in ne na celotno populacijo, ki bi morala biti zajeta v program. Za doseganje cilja je bilo v letu 2004 namenjenih 250.792 tisoč tolarjev javnih sredstev.

Na področju športne rekreacije ugotavljamo, da sta kratkoročni in srednjeročni cilj med seboj povezana, določeno je tudi izhodiščno stanje. Ker pa so evidence nezanesljive, nekateri podatki neprimerljivi, uporaba podatka o navedenem izhodiščnem stanju vključenih odraslih v posamezne redne programe športne vadbe pa tvegana, ne moremo oceniti uspešnosti doseganja ciljev tega področja športa. Športni rekreaciji je bilo v letu 2004 namenjeno 915.855 tisoč tolarjev.

Med cilji, ki jih nacionalni program določa na področju vrhunškega športa, smo preverili, kako je urejeno zaposlovanje vrhunskih športnikov v državni upravi in kakšne davčne olajšave je država sprejela za vrhunske in poklicne športnike. Za oba cilja, to je omogočanje profesionalizacije športnikov s pospeševanjem zaposlovanja v državni upravi in zagotoviti vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave, lahko ugotovimo, da sta nejasna, ne prikazujeta začetnega stanja, nista časovno opredeljena in zato tudi ne merljiva.

Na področju gradnje športnih objektov smo izbrali dva cilja, in sicer urediti lastništvo športnih objektov in na podlagi mreže športnih objektov izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin. Ugotavljamo, da je bil v nacionalnem programu cilj glede ureditve lastništva športnih objektov jasno določen, saj je določal obseg (vse premoženje vpisano kot družbena lastnina) in rok izvedbe (do zaključka leta 2001). Zaradi neobstoja evidenc pa ugotavljamo, da obstaja tveganje, da cilj dejansko ni bil dosežen, in tudi tveganje, da lastninjenje športnih objektov ni bilo izvedeno v skladu s predpisi.

Ugotavljamo tudi, da je cilj, to je na podlagi mreže športnih objektov izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin, v nacionalnem programu zelo jasno določen, ni pa bil dosežen v predvidenem roku oziroma še vedno ni dosežen. Gre za cilj, katerega uresničitev naj bi predstavljala podlago za približno polovico javnih sredstev, ki se letno namenjajo področju športa, to je sredstev, namenjenih gradnji športnih objektov. Gradnji športnih objektov se letno namenja približno 50 odstotkov javnih sredstev na področju športa, kar je v letu 2004 znašalo 9.285.140 tisoč tolarjev, v obdobju 2000-2004 pa skupaj 38.344.370 tisoč tolarjev.

Država bi morala opredeliti pojem javnega interesa na področju športa tako, da bi definirala jasno določene, merljive, dosegljive, zanesljive in časovno opredeljene cilje. Pri tem bi bilo potrebno opredeliti in nato tudi dosledno upoštevati razmejitev vlog in pristojnosti vseh subjektov, zagotoviti uresničevanje javnega interesa na področju športa v Sloveniji, predvsem pa spremembe uvesti ob aktivni udeležbi in sodelovanju vseh subjektov vključenih v šport.

KAZALO

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE	11
1.1 PREDSTAVITEV PODROČJA REVIZIJE.....	11
1.1.1 Javni interes na področju športa.....	11
1.1.2 Javna sredstva na področju športa	12
1.1.3 Kdo je odgovoren za uresničevanje javnega interesa na področju športa.....	13
1.2 KDO SO BILI REVIDIRANCI	13
1.3 KAJ SMO PROUČEVALI.....	14
1.4 KAKO SMO PROUČEVALI.....	14
2. ALI SISTEM UPRAVLJANJA OMOGOČA URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA NA PODROČJU ŠPORTA	15
2.1 PREDSTAVITEV	15
2.2 ALI NORMATIVNA UREDITEV ŠPORTA PREDSTAVLJA DOBRO PODLAGO ZA URESNIČEVANJE NACIONALNEGA PROGRAMA ŠPORTA	17
2.3 ALI NACIONALNI PROGRAM JASNO IN PREGLEDNO UREJA UPRAVLJANJE NA PODROČJU ŠPORTA	17
2.4 KDO RAZPOLAGA Z JAVNIMI SREDSTVI NA PODROČJU ŠPORTA IN KAKO Z NJIMI UPRAVLJA.	19
2.4.1 Ministrstvo za šolstvo in šport.....	21
2.4.2 Lokalne skupnosti.....	23
2.4.3 Fundacija za financiranje športnih organizacij	27
2.4.4 Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez	31
2.4.5 Športna društva	33
2.5 KDO IN KAKO SPREMLJA TER NADZORUJE URESNIČEVANJE NACIONALNEGA PROGRAMA ŠPORTA	34
2.5.1 Zavod za šport Republike Slovenije	35
2.5.2 Inšpektorat RS za šolstvo in šport	38
3. ALI SO BILI CILJI NACIONALNEGA PROGRAMA NA POSAMEZNIH PODROČJIH ŠPORTA DOSEŽENI	41
3.1 PREDSTAVITEV	41
3.2 URESNIČEVANJE CILJEV NACIONALNEGA PROGRAMA ŠPORTA.....	42
3.2.1 Športna vzgoja.....	42

3.2.2	Športna rekreacija	44
3.2.3	Vrhunski šport	46
3.2.3.1	Ali se zaposlovanju športnikov v državni upravi namenja posebna pozornost	47
3.2.3.2	Ali je bil cilj »zagotoviti vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave« dosežen.....	47
3.2.4	Gradnja športnih objektov.....	49
3.2.4.1	Ali je bil cilj »urediti lastništvo športnih objektov« dosežen.....	50
3.2.4.2	Ali je bil cilj »na podlagi mreže športnih objektov izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin« dosežen	51
4.	MNENJE	52
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	54
6.	PRIPOROČILA	56

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE

Revizijo uresničevanja javnega interesa na področju športa smo izvedli na podlagi ZRacS-1 in programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije v letu 2005. Sklep o izvedbi revizije¹ je bil izdan 17. 10. 2005.

1.1 Predstavitev področja revizije

Revizija obsega tisti del športa, ki se izvaja v javnem interesu in se financira iz javnih sredstev. Po Nacionalnem programu športa² (v nadaljevanju: nacionalni program) predstavljajo proračunska sredstva države in lokalnih skupnosti 25 odstotkov vseh sredstev, ki se namenjajo športu.

1.1.1 Javni interes na področju športa

Nacionalni program določa, da javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena v vseh segmentih športa, ki so opredeljene v nacionalnem programu in programih lokalnih skupnosti, zlasti na področjih³:

Slika 1: Naloge nacionalnega in lokalnega pomena po področjih športa

<i>Področje</i>	<i>Naloge nacionalnega in lokalnega pomena</i>
Športna vzgoja	Športna vzgoja je dejavnost otrok in mladine, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom zunaj obveznega vzgojno-izobraževalnega programa, ne glede na njegovo pojavno obliko.
Športna rekreacija	Športna rekreacija je športna dejavnost odraslih vseh starosti in družin.
Kakovostni šport	Kakovostni šport je priprava in tekmovanje posameznikov, ki nimajo objektivnih strokovnih, organizacijskih in materialnih možnosti za vključitev v program vrhunškega športa in jih program športne rekreacije ne zadovoljuje.
Vrhunski šport	Vrhunski šport je priprava in tekmovanje športnikov, ki imajo status mednarodnega, svetovnega in perspektivnega razreda.
Šport invalidov	Šport invalidov je dejavnost invalidov vseh starosti, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom.

¹ Št. 1211-4/2005-3.

² Uradni list RS, št. 24/00, 31/00.

³ Določba nacionalnega programa in 2. člena Zakona o športu - ZSpo, Uradni list RS, št. 22/98.

Poleg navedenih petih področij država spodbuja tudi razvoj naslednjih razvojnih in strokovnih nalog, ki jih ni mogoče uvrstiti zgolj na eno področje, saj omogočajo uspešnost na vseh področjih športa⁴:

- izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu,
- znanstvenoraziskovalna dejavnost,
- založniška dejavnost,
- spremljanje pripravljenosti športnikov in svetovanje treninga;
- velike mednarodne športne prireditve;
- preprečevanje uporabe nedovoljenih poživil in postopkov;
- športni objekti;
- informacijski sistem na področju športa;
- mednarodna dejavnost;
- delovanje društev, nacionalnih panožnih športnih zvez, zamejskih športnih zvez, občinskih športnih zvez, zavodov za šport in zavodov, povezanih s športom, Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez kot osrednjo krovno športno organizacijo in druge zveze.

Za uresničevanje javnega interesa na področju športa je bila ustanovljena tudi Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: fundacija za šport). Ustanovljena je bila za upravljanje s sredstvi, pridobljenimi iz dajatev na podlagi določb 19.⁵, 46.⁶ in 48. člena⁷ Zakona o igrah na srečo, ki so namenjena za financiranje dejavnosti športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

1.1.2 Javna sredstva na področju športa

Javna sredstva v športu lahko delimo na sredstva:

- namenjena neposredno uresničevanju javnega interesa na področju športa, opredeljenega v nacionalnem programu športa, torej sredstva državnega in občinskih proračunov, ki se namenjajo športu z letnimi programi športa;
- koncesijskih dajatev od iger na srečo, s katerimi upravlja fundacija za šport in jih namenja športu z letnimi programi;

⁴ Nacionalni program, 5. poglavje.

⁵ 19. člen Zakona o igrah na srečo, Uradni list RS, št. 27/95: »Od prihodkov, doseženih s prodajo srečk, zmanjšanih za izplačane dobitke, mora prireditelj v skladu s posebnim zakonom vplačati 5 odstotkov: prireditelj s področja športa na račun fundacije za financiranje dejavnosti športnih organizacij; prireditelj z drugih področij na račun fundacije za financiranje dejavnosti invalidskih in humanitarnih organizacij.«

⁶ 46. člen Zakona o igrah na srečo določa: »Za financiranje dejavnosti invalidskih in humanitarnih organizacij se uporablja 80 odstotkov sredstev, doseženih s plačilom koncesijskih dajatev za trajno prirejanje številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom in lota, 20 odstotkov pa za financiranje dejavnosti športnih organizacij. Za financiranje dejavnosti športnih organizacij se uporablja 80 odstotkov sredstev, doseženih s plačilom koncesijske dajatve za trajno prirejanje športne napovedi, druge športne stave in kviz loterije, 20 odstotkov pa za financiranje dejavnosti invalidskih in humanitarnih organizacij.«

⁷ 48. člen Zakona o igrah na srečo določa: »Sredstva plačila koncesije za trajno prirejanje iger na srečo, ki se uporabljajo za financiranje športnih organizacij in 2 odstotka od plačane koncesijske dajatve za prirejanje posebnih iger na srečo se vplačuje na račun fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.«

- namenjena javnemu interesu na področju športa, ki se uresničuje v okviru vzgojno-izobraževalnega sistema, kjer se tudi financira.

Širše gledano pa lahko kot javna sredstva v športu opredelimo tudi sredstva, ki se jim država odreka v okviru davčne politike z namenom vzpodbujanja športa, sredstva, ki jih država namenja zaposlovanju športnikov in podobno.

Nacionalni program obravnava kot javna sredstva le tista sredstva, ki se namenjajo športu neposredno iz državnega in občinskih proračunov. Pri reviziji pa smo kot javna sredstva upoštevali sredstva državnega in lokalnih proračunov ter sredstva fundacije za šport.

1.1.3 Kdo je odgovoren za uresničevanje javnega interesa na področju športa

Za uresničevanje javnega interesa na področju športa, opredeljenega v nacionalnem programu, so neposredno odgovorni Ministrstvo za šolstvo in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) in lokalne skupnosti, posredno pa tudi vsi, ki jih nacionalni program vključuje v »mrežo za načrtovanje, organiziranje, izpeljavo in nadziranje nacionalnega programa«. Po našem mnenju je, glede na pomemben vpliv na razdeljevanje sredstev za uresničevanje javnega interesa na področju športa, odgovorna tudi fundacija za šport.

1.2 Kdo so bili revidiranci

S sklepom o izvedbi revizije so bili za revidirance določeni:

- Ministrstvo za šolstvo in šport⁸,
- Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji,
- Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez (v nadaljevanju: olimpijski komite) in
- Zavod za šport Republike Slovenije (v nadaljevanju: zavod za šport).

Med izvajanjem revizije je po sklepu Vlade Republike Slovenije⁹ (v nadaljevanju: vlada) zavod za šport prenehal z delovanjem 31. 3. 2006.

⁸ Ministrstvo za šolstvo in šport v reviziji poimenujemo s sedaj veljavnim nazivom, ne glede na to, da obravnavamo tudi obdobje, ko je bil njegov naziv Ministrstvo za šolstvo, znanost in tehnologijo.

⁹ Št. 01403-23/2006/5 z dne 19. 1. 2006.

Tabela 1: Odgovorne osebe revidirancev

<i>Revidiranec</i>	<i>Odgovorna oseba</i>	<i>Nastop funkcije</i>
Ministrstvo	dr. Pavel Zgaga	30. 7. 1999
	dr. Lovro Šturm	8. 6. 2000
	dr. Lucija Čok	1. 12. 2000
	dr. Slavko Gaber	20. 12. 2002
	dr. Milan Zver	3. 12. 2004
Zavod za šport	dr. Marjeta Kovač	1. 1. 2000
	Marko Kolenc	12. 12. 2001
Fundacija za šport	dr. Gregor Jurak	30. 7. 1998
Olimpijski komite	mag. Janez Kocijančič	17. 12. 1991

Vir: Revidiranci.

1.3 Kaj smo proučevali

V okviru vprašanja revizije, *kdo in kako uresničuje javni interes na področju športa*, smo iskali odgovore na naslednji ključni vprašanji:

- *Ali sistem upravljanja, kot je opredeljen v nacionalnem programu, omogoča uresničevanje ciljev na področju športa?*
- *Ali so bili cilji nacionalnega programa na posameznih področjih športa doseženi?*

Vprašanji, ki smo si ju zastavili, po našem mnenju predstavljata ključni vprašanji systemske urejenosti upravljanja in financiranja športa iz javnih sredstev. Pri iskanju odgovorov so se pojavila tudi vprašanja, na katera ni bilo mogoče vedno odgovoriti z gotovostjo, zato smo v teh primerih ocenili le tveganja.

Revizija je obsegala obdobje od uveljavitve nacionalnega programa športa, to je od leta 2000 do vključno leta 2004. Pri vprašanjih, ki se nanašajo na systemsko ureditev področja oziroma sisteme izvajanja določenih nalog, pa je bilo smiselno, da se ocene nanašajo tudi na sedanje obdobje.

1.4 Kako smo proučevali

Pri iskanju odgovorov na zastavljena vprašanja smo uporabili različne metode in tehnike, predvsem pa:

- pregledovanje ter analiziranje predpisov in drugih dokumentov, zbranih od posameznih subjektov, ki uresničujejo javni interes na področju športa;
- strukturirane in nestrukturirane intervjuje s predstavniki, zlasti z odgovornimi osebami revidirancev;
- preverjanje postopkov (so)financiranja izvajalcev letnega programa športa in v ta namen uporabljenih meril in pogojev;
- analiziranje podatkov iz razvidov in drugih podatkovnih zbirk ministrstva ter zavoda za šport.

2. ALI SISTEM UPRAVLJANJA OMOGOČA URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA NA PODROČJU ŠPORTA

2.1 Predstavitev

Temeljni dokument, ki zavezuje državo k soustvarjanju pogojev za razvoj športa je Nacionalni program športa, ki je bil sprejet marca 2000 z utemeljitvijo, da je šport »pomembna dejavnost družbe, izraz njene dinamike in del splošne kulture, ki bogati kakovost življenja posameznika«¹⁰.

Nacionalni program naj bi v celoti zajemal organizirano dejavnost športa, to je športno vzgojo, športno rekreacijo, kakovostni in vrhunski šport ter šport invalidov, ki je v javnem interesu in se sofinancira iz javnih sredstev.

Z nacionalnim programom je Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljevanju: državni zbor) določil način uresničevanja javnega interesa v športu. Neposredno izvajanje nacionalnega programa predpisuje Zakon o športu¹¹ (v nadaljevanju: ZSpo), ki določa, da se izvajanje nacionalnega programa določi z letnim programom, ki ga sprejme vlada in letnimi programi, ki jih sprejmejo lokalne skupnosti. Letni program določa:

- programe športa, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev;
- obseg in vrsto dejavnosti, potrebnih za njegovo uresničevanje, in tudi
- obseg sredstev, ki se zagotavljajo v državnem proračunu in proračunih lokalnih skupnosti.

¹⁰ Nacionalni program, 1. poglavje.

¹¹ Uradni list RS, št. 22/98.

Po nacionalnem programu se sredstva za uresničevanje javnega interesa na ravni države in lokalnih skupnosti zagotavljajo iz državnega proračuna in proračuna lokalnih skupnosti, in sicer:

Slika 2: Namembnost sredstev za uresničevanje javnega interesa po nacionalnem programu

<i>Država</i> ¹²	<i>Lokalne skupnosti</i> ¹
<ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja sredstva za realizacijo nacionalnega programa; • spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športne dejavnosti; • načrtuje, gradi in vzdržuje javne športne objekte; • vodi stimulatивно davčno politiko. 	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavljajo sredstva za realizacijo dela nacionalnega programa, ki se nanaša na lokalne skupnosti, in zagotavljajo sredstva za izvedbo lokalnega programa športa; • spodbujajo in zagotavljajo pogoje za opravljanje in razvoj športne dejavnosti; • načrtujejo, gradijo in vzdržujejo lokalno pomembne javne športne objekte.

Vir: Nacionalni program športa.

Glede na usmeritve nacionalnega programa lokalne skupnosti in država sofinancirajo šport po merilih za izbor in uresničevanje letnih programov, ki jim morajo zadostiti posamezni nosilci in izvajalci športne dejavnosti.

Nacionalni program opredeljuje sredstva fundacije za šport kot sredstva iz drugih virov, kamor sicer uvršča donatorstva, sponzorstva, sredstva udeležencev, televizijskih pravic itd. Po našem mnenju gre nedvomno za javna sredstva in jih kot taka tudi obravnavamo v reviziji. Menimo, da morajo cilji oziroma delovanje fundacije za šport slediti ciljem nacionalnega programa, in sicer v okviru namena, za katerega je bila fundacija za šport ustanovljena, to je za financiranje športnih organizacij na področju športa.

Upravljanje na področju športa predstavlja predvsem organiziranost in povezovanje subjektov, ki so neposredno ali posredno odgovorni za uresničevanje ciljev nacionalnega programa športa oziroma javnega interesa na področju športa. Z organiziranostjo razumemo tako povezovanje pri uresničevanju nalog kot financiranje, spremljanje in nadzor pri doseganju ciljev na področju športa.

V tem delu revizije smo proučevali:

- *kako je urejeno upravljanje na področju športa;*
- *kdo razpolaga z javnimi sredstvi in komu jih namenja;*
- *kdo so izvajalci na področju športa ter*
- *kdo in kako spremlja in nadzira uresničevanje ciljev na področju športa.*

¹² Nacionalni program, 3 poglavje.

2.2 Ali normativna ureditev športa predstavlja dobro podlago za uresničevanje nacionalnega programa športa

Pri proučevanju normativne ureditve področja športa nas je zanimalo predvsem, kako so razmejene pristojnosti pri uresničevanju javnega interesa na področju športa, in sicer:

- odgovornosti in pooblastila;
- vsebine nalog;
- financiranje in
- izvajanje nalog.

Primerjali smo pravne akte, ki neposredno ali posredno urejajo področje športa, in sicer: Ustavo Republike Slovenije¹³, ZSpo¹⁴, nacionalni program, Zakon o lokalni samoupravi¹⁵, Zakon o prevzemu državnih funkcij¹⁶ in statut naključno izbrane občine¹⁷.

Na podlagi primerjave navedenih predpisov menimo, da določila pravnih aktov, ki smo jih preverili, ne urejajo razmerja pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi ter obveznosti zagotavljanja finančnih sredstev na medsebojno usklajen, povezan in dopolnjujoč način¹⁸.

Ocenjujemo, da normativna ureditev športa ne predstavlja najboljše podlage za uresničevanje nacionalnega programa, saj nižji pravni akti ne izhajajo popolnoma iz višjih oziroma nižji pravni akti ne konkretizirajo ustrezno višjih in si posamezne določbe celo medsebojno nasprotujejo.

2.3 Ali nacionalni program jasno in pregledno ureja upravljanje na področju športa

Upravljanje in izpeljava nacionalnega programa naj bi temeljila na racionalni obliki povezovanja upravnih, strokovnih, organizacijskih in izvajalskih nalog. Za izpeljavo odgovarjajo ministrstvo in lokalne skupnosti¹⁹.

Za načrtovanje, organiziranje, izpeljavo in nadziranje nacionalnega programa športa imamo v nacionalnem programu določeno mrežo subjektov, ki bi lahko predstavljali dobro osnovo za upravljanje na področju športa oziroma uresničevanje nacionalnega programa. Mreža, razen fundacije za šport, zajema ključne

¹³ Uradni list RS, št. 33/91, Poglavje V. Samouprava, členi 138., 139. in 140.

¹⁴ ZSpo, členi 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 9.

¹⁵ Uradni list RS, št. 72/93, člena 2. in 21.

¹⁶ Uradni list RS, št. 29/94, člena 1. in 3.

¹⁷ Statut občine Šentjernej, kot primer statutarnih določil izvernih nalog občine, 15. člen.

¹⁸ 140. člen ustave določa, da so v izvorni pristojnosti občine le lokalne zadeve, ki jih občina ureja samostojno, in ki zadevajo samo prebivalce občine in da lahko država po predhodnem soglasju občine z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi sredstva; 1. člen ZSpo pa določa, da država in lokalne skupnosti skrbijo za uresničevanje javnega interesa v športu.

¹⁹ Nacionalni program, 6. poglavje.

subjekte, ki naj bi bili neposredno ali posredno odgovorni za upravljanje na področju športa. Kot pomembno ocenjujemo vključenost civilne sfere. V prilogi 1 je predstavljen opis mreže subjektov nacionalnega programa in primerjava z ZSpo.

Iz opisov nalog, odgovornosti in pooblastil v nacionalnem programu in primerjalno z ZSpo pa ni mogoče vedno ugotoviti, kako se subjekti mreže povezujejo, kdo je zadolžen za upravne, kdo za strokovne, kdo za organizacijske in kdo za izvajalske naloge. Spodnja tabela kaže poizkus prikaza subjektov in njihovih vlog v praksi.

Slika 3: Naloge subjektov mreže po nacionalnem programu

<i>Subjekti mreže</i>	<i>Upravne naloge</i>	<i>Strokovne naloge</i>	<i>Organizacijske naloge</i>	<i>Izvajalske naloge</i>
Ministrstvo za šolstvo in šport	x	x		
Lokalne skupnosti	x	x		x
Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez		x	x	x
Zavod za šport Slovenije	x	x	x	x
Javni zavodi, občinske, medobčinske in regionalne športne zveze		x	x	x
Izvajalci letnega programa športa po 8. členu ZSpo		x	x	x
Inštitut za šport pri Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani		x		x
Strokovni svet za šport		x		
Strokovni sveti za šport na lokalni ravni		x		
Inšpektorat za šolstvo in šport	x			

Vir: Povzeto po Nacionalnem programu športa.

Ugotovimo lahko, da se naloge posameznih subjektov v praksi med seboj ne dopolnjujejo, kar je po našem mnenju posledica pomanjkanja ustrezne opredelitve pojmov oziroma subjektivnih razlag glede pomena posameznih pojmov, lahko pa tudi neupoštevanja v nacionalnem programu in ZSpo dogovorjenih nalog, kadar so te jasno določene.

Menimo, da obstaja tveganje, da mreža v praksi ne predstavlja racionalne oblike povezovanja in izpeljave nacionalnega programa tako na državni, kot tudi na lokalni ravni, da sistem ni dovolj povezan, ko gre za uresničevanje ciljev, kar se nanaša predvsem na povezanost in sodelovanje med lokalno in državno ravni, in da sistem nima ustrezno opredeljenih nalog, predvsem odgovornosti subjektov nacionalnega programa.

2.4 Kdo razpolaga z javnimi sredstvi na področju športa in kako z njimi upravlja

Sredstva države in lokalnih skupnosti naj bi, po nacionalnem programu, predstavljala 25 odstotkov vseh sredstev, ki so namenjena športu. Pojasnila o metodologiji, na podlagi katere je bil delež izračunan, na ministrstvu nismo prejeli.

Tabela 2: Ocena deleža javnih sredstev v nacionalnem programu²⁰

Vir sredstev	Po letih v tisoč tolarjih				
	2000	2001	2002	2003	2004
Državni proračun	1.325.547	1.785.545	2.341.319	2.592.074	3.222.321
Proračuni lokalnih skupnosti	8.320.676	10.402.568	13.043.374	13.642.496	14.388.201
Fundacija za šport	770.500	761.334	995.338	1.275.069	1.359.449
<i>Skupaj javna sredstva v NPS²¹</i>	<i>10.416.723</i>	<i>12.949.447</i>	<i>16.380.031</i>	<i>17.509.639</i>	<i>18.969.971</i>
Ocena deleža javnih sredstev v odstotkih	27,0	26,6	26,6	27,0	26,9

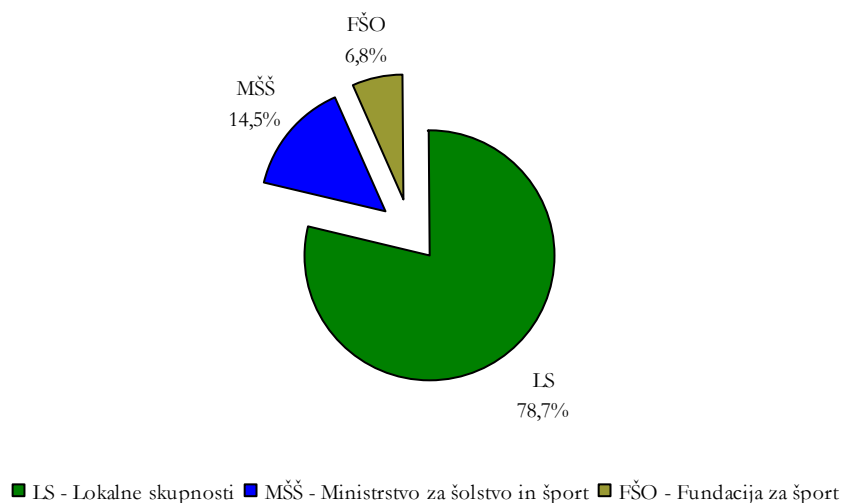
Vir: Zavod za šport za proračune lokalnih skupnosti, zaključni računi državnega proračuna, fundacija za šport.

Ker poleg sredstev državnega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti razpolaga z javnimi sredstvi, namenjenimi uresničevanju nacionalnega programa tudi fundacija za šport, lahko ugotovimo, da je delež javnih sredstev, namenjenih športu, večji, kot ga navaja nacionalni program, saj le-ta uvršča sredstva fundacije med druge vire.

²⁰ Ocena je izračunana na predpostavki, da sredstva državnega in lokalnih proračunov, ki so v nacionalnem programu označena kot javna sredstva, predstavljajo 25-odstotni delež vseh sredstev v športu.

²¹ Nacionalni program.

Slika 4: Javna sredstva v športu v obdobju 2000–2004

Vir: Zavod za šport za proračune lokalnih skupnosti, zaključni računi državnega proračuna, fundacija za šport.

V skladu z ZSpo²² se izvajanje nacionalnega programa določi z letnim programom, ki ga sprejme vlada in letnimi programi, ki jih sprejmejo lokalne skupnosti. Letni program določa programe športa, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev, obseg in vrsto dejavnosti, potrebnih za njegovo uresničevanje, in obseg sredstev, ki se zagotovijo v državnem proračunu in proračunih lokalnih skupnosti. Letni program športa naj bi bil torej nacionalni program za eno leto.

Glede na določbe ZSpo bi v Sloveniji morali imeti en letni program športa na državni ravni in 193 letnih programov športa na lokalni ravni²³. Poleg tega pa še letni program fundacije za šport. Skupno torej kar 195 letnih programov športa, ki naj bi sledili uresničevanju nacionalnega programa.

Vsi izvajalci letnega programa športa morajo biti izbrani na podlagi javnega razpisa, na državnem nivoju jih izbere ministrstvo pristojno za šport, na ravni lokalnih skupnosti pa pristojni organ lokalne skupnosti²⁴. Izvajalce letnega programa fundacije za šport izbere svet fundacije.

Kot (so)financerji letnih programov športa z javnimi sredstvi razpolagajo in z njimi upravljajo ministrstvo, lokalne skupnosti in fundacija za šport. Kot prejemniki pa z javnimi sredstvi upravljajo izvajalci na področju športa²⁵, športne organizacije, med katerimi je največ športnih društev, vrh civilne sfere v športu pa predstavlja olimpijski komite.

²² Nacionalni program določa, da se njegovo izvajanje sofinancira v skladu s 3. členom ZSpo.

²³ Število letnih programov se nanaša na obdobje, ko je imela Republika Slovenija 193 občin.

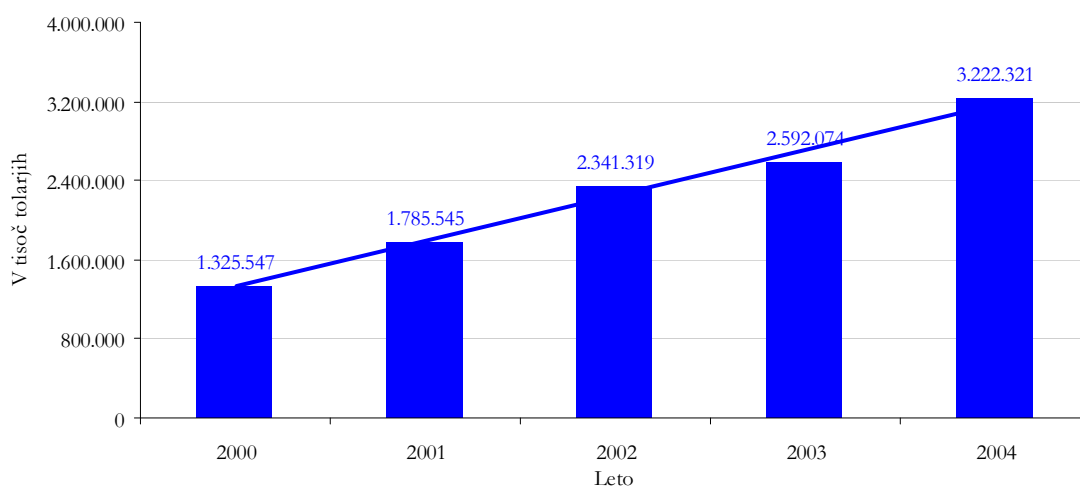
²⁴ 10. člen ZSpo.

²⁵ 8. člen ZSpo.

2.4.1 Ministrstvo za šolstvo in šport

Izvajanje nacionalnega programa na ravni države se za posamezno leto določi z letnim programom, ki ga sprejme vlada, na predlog ministrstva²⁶, ki je tudi odgovorno za njegovo uresničevanje. V povprečju je ministrstvo med leti 2000 in 2004 namenilo uresničevanju nacionalnega programa 14,5 odstotka vseh javnih sredstev, namenjenih športu. Delež sredstev ministrstva se je v tem obdobju povečal od 12,7 odstotka v letu 2000 na 17 odstotkov v letu 2004. Prav tako se je povečal tudi znesek dodeljenih sredstev.

Slika 5: Sredstva ministrstva namenjena športu v obdobju 2000-2004

Vir: Zaključni računi državnega proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004.

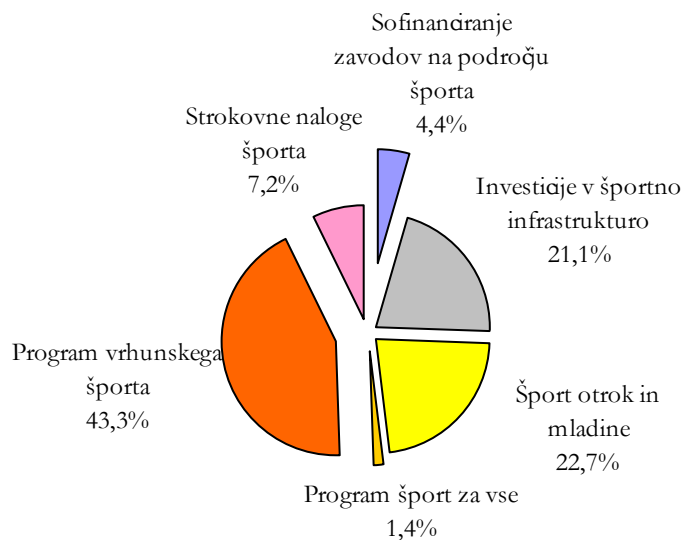
Nacionalni program določa, da država spodbuja razvoj športa s finančno in strokovno podporo predvsem na tistih področjih, ki pomembno vplivajo na razvoj športa, kot so izobraževanje, usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov, gradnja športnih objektov, strokovna in raziskovalna dejavnost²⁷. Za uresničevanje javnega interesa naj bi se na ravni države zagotavljalo izvajanje nalog skupnega pomena, na ravni lokalnih skupnosti pa neposredno izvajanje nalog, ki so v javnem interesu²⁸.

²⁶ 7. člen ZSpo.

²⁷ Nacionalni program – Uvod.

²⁸ Nacionalni program, 2. poglavje.

Slika 6: Sredstva državnega proračuna za šport v obdobju 2000-2004 po namenu

V obdobju 2000-2004 je ministrstvo največ sredstev namenilo programom vrhunškega športa, investicijam v športno infrastrukturo in športu otrok in mladine.

Vir: Zaključni računi državnega proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004.

Pravno podlago za izvedbo javnih razpisov za sofinanciranje vsebin s področja športa predstavljajo 7. in 10. člen ZSpo, 4. člen Odredbe o načinu in postopku sofinanciranja izvajalcev letnega programa športa²⁹ ter Pravilnik o merilih za sofinanciranje izvajanja letnega programa športa na državni ravni³⁰ (v nadaljevanju: pravilnik ministrstva). Pri proučevanju pravnih podlag smo ugotovili, da so se merila, na podlagi katerih je ministrstvo sofinanciralo izvajanje programov športa, letno spreminjala. Ob tem si postavljamo vprašanje, ali je smotrno spreminjati merila za izbor programov, saj naj bi sledila usmeritvam oziroma ciljem nacionalnega programa.

Ocenjujemo, da je pravilnik ministrstva zapisan v nepregledni obliki, predvsem v povezavi z vsebinami oziroma usmeritvami nacionalnega programa, posamezni členi pravilnika pa celo omejujejo možnost za kandidiranje za sofinanciranje izvajanja dejavnosti na enega samega izvajalca. Te določbe lahko pomenijo, da se na posamezni sklop javnega razpisa za izbor izvajalcev letnega programa športa lahko prijavi le en izvajalec.

Pristojnosti Direktorata za šport³¹ (v nadaljevanju: direktorat) se nanašajo na opravljanje nalog s področja športne vzgoje, rekreacije, kakovostnega in vrhunškega športa ter športa invalidov. Izvrševanje nalog s področja športa je usmerjeno na izvajanje postopkov za sofinanciranje programov športa in športne infrastrukture, kot tudi na vodenje upravnih postopkov in evidenc s področja športa. Ob tem naj bi direktorat sodeloval pri načrtovanju, usmerjanju, nadzoru ter spremljanju športa na državni in na lokalni ravni, analiziral naj bi problematiko in ugotavljal stanje na področju športa, hkrati pa pripravljal in

²⁹ Uradni list RS, št. 95/99.

³⁰ Uradni list RS, št. 121/03 in 119/04.

³¹ Vir: Ministrstvo za šolstvo in šport. <http://www.mss.gov.si/index.php?id=148>.

uveljavljajl sistemske rešitve in ukrepe ter ugotavljal uspešnost doseganja zastavljenih ciljev na področju športa.

Ugotavljamo, da ministrstvo občasno pripravlja analize uresničevanja ciljev nacionalnega programa, vendar pa lahko na podlagi pregleda Poročila o uresničevanju Nacionalnega programa športa v Republiki Sloveniji za leto 2002 (Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, januar 2002) zapišemo, da:

- analiza ne sledi ciljem, ki so zapisani v nacionalnem programu, ne glede na to, da le-ti po našem mnenju niso dovolj jasno izraženi;
- iz poročila ni razvidna uporabljena metodologija za opravljeno analizo, kot tudi ne viri podatkov;
- uspešnost doseganja ciljev nacionalnega programa je opredeljena le s porabljenimi sredstvi.

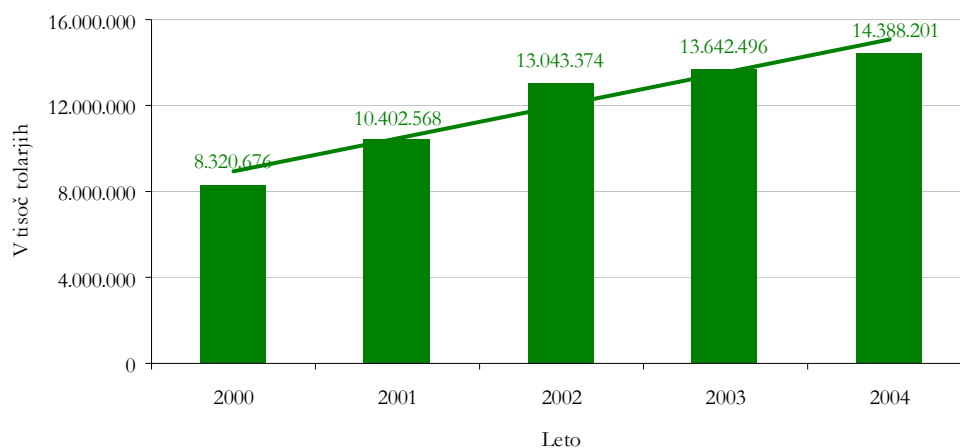
Ministrstvo bi moralo skrbeti za uresničevanje javnega interesa na področju športa, predvsem kot povezovalac aktivnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju nacionalnega programa. Sprejem letnega programa športa bi moral biti pripravljen na podlagi spremljanja doseganja ciljev in merjenja uspešnosti doseženih rezultatov. Cilji bi morali jasno izražati usmeritve države na področju športa, poleg točne determiniranosti pa bi morali vključevati tudi roke in načine za njihovo uresničevanje ter predvsem opredelitev odgovornosti za izvedbo posameznega cilja, katerega merjenje uspešnosti bi potekalo na podlagi uveljavljene metodologije. Ocenjujemo, da ministrstvo ne opravlja svoje vloge na področju slovenskega športa v zadostni meri, saj je vloga ministrstva več kot le izvajanje postopkov za sofinanciranje programov športa in športne infrastrukture.

2.4.2 Lokalne skupnosti

Izvajanje nacionalnega programa na ravni lokalnih skupnosti za posamezno leto se določi z letnimi programi športa, ki naj bi jih sprejele lokalne skupnosti³². Sredstva lokalnih skupnosti so v obdobju 2000-2004 predstavljala v povprečju 78,7 odstotka vseh javnih sredstev, namenjenih športu. V povprečju so lokalne skupnosti v obdobju 2000-2004 namenile športu 4,5 odstotka proračunskih sredstev.

³² 7. člen ZSpo.

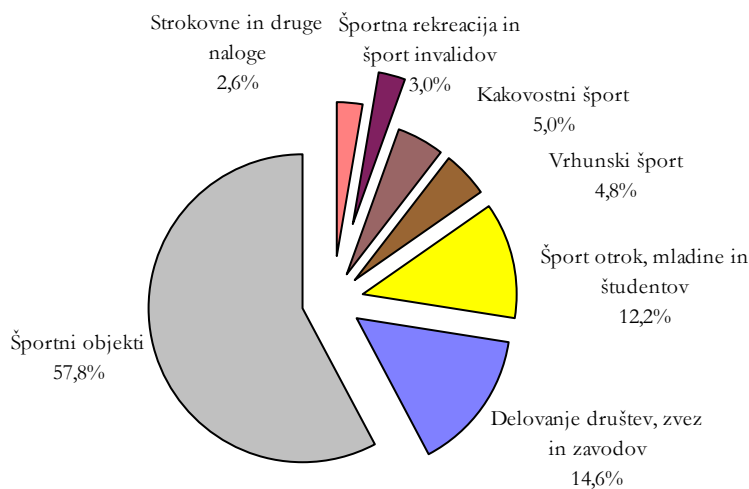
Slika 7: Sredstva, namenjena športu v proračunih lokalnih skupnosti v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport.

Z analizo podatkov o realizaciji letnih programov športa lokalnih skupnosti, pridobljenih od zavoda za šport, smo želeli ugotoviti, ali lokalne skupnosti sprejemajo in izvajajo letne programe športa v skladu z ZSpo oziroma ali lokalne skupnosti sledijo ciljem nacionalnega programa, ali sofinancirajo predvsem programe športa otrok in mladine, športno rekreacijo in gradnjo športnih objektov³³.

Slika 8: Sredstva lokalnih skupnosti v obdobju 2000-2004 po namenu

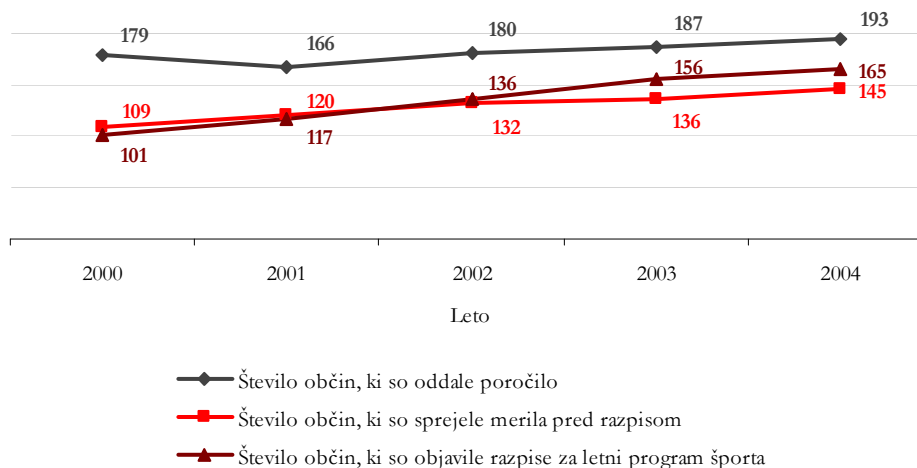

Vir: Zavod za šport.

V povprečju namenjajo lokalne skupnosti več kot polovico sredstev investicijam v športne objekte in drugo polovico programom športa. Med programi športa pa največ delovanju društev, zvez in zavodov ter športu otrok, mladine in študentov.

³³ 7. člen ZSpo.

Slika 9: Razpisi za letni program športa v lokalnih skupnostih v obdobju 2000-2004

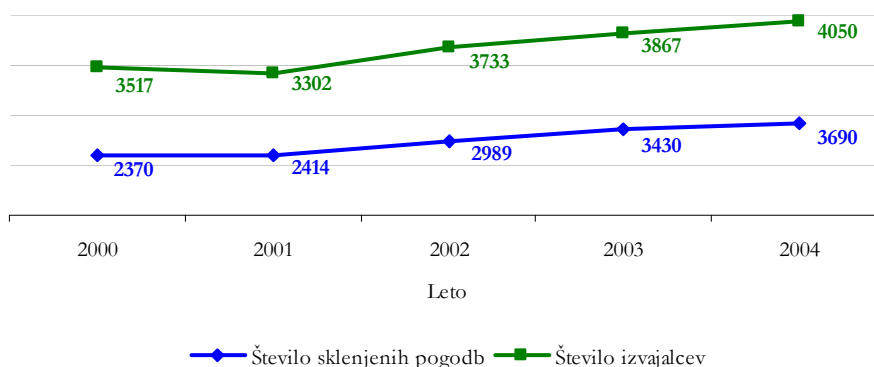

Vir: Zavod za šport.

V letu 2000 je objavilo razpise za letni program športa le 56,4 odstotka lokalnih skupnosti, v letu 2004 pa 85,5 odstotka. Ugotovimo lahko tudi, da se je odstotek lokalnih skupnosti, ki so sprejela merila za izvajanje letnega programa športa, povečal. V letu 2000 je imelo sprejeta merila pred objavo razpisa letnega programa športa 60,9 odstotka lokalnih skupnosti, v letu 2004 pa 75,3 odstotka.

Ugotovili smo, da se je stanje pri sklepanju pogodb z izvajalci letnih programov športa izboljšalo, saj je v letu 2000 pogodbe z izvajalci sklenilo le 64,3 odstotka lokalnih skupnosti, v letu 2004 pa že 89,1 odstotka.

Slika 10: Število izvajalcev in število sklenjenih pogodb v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport.

Ugotavljamo, da je razlika med številom izvajalcev in številom sklenjenih pogodb še vedno prevelika, saj poleg tega, da gre za kršenje ZSpo, brez sklenjenih pogodb ni mogoče spremljati in nadzorovati namenske

porabe proračunskih sredstev. Zaradi tega tudi ni mogoče odgovoriti na vprašanje, ali se in v kakšni višini oziroma deležu se javna sredstva namenjajo doseganju ciljev nacionalnega programa. Brez sklenjene pogodbe prejemniki sredstev tudi nimajo statusa izvajalca letnega programa športa. Ocenjujemo, da s tako pripravljenimi pogodbami lokalne skupnosti ne kršijo samo 11. člena ZSpo, ampak tudi povečujejo tveganje, da se sredstva, ki jih dodeljujejo izvajalcem letnega programa športa, ne porabijo za uresničevanje ciljev nacionalnega programa.

Ugotovili smo, da nekatere lokalne skupnosti letno spreminjajo merila za izvajanje letnega programa športa, kar lahko z vidika usmeritev oziroma dolgoročnih ciljev in prioritet nacionalnega programa predstavlja določeno tveganje. Med 166 občinami³⁴, ki so v letu 2004 sprejela merila za letni program športa, jih je 34,9 odstotka v obdobju 2000-2004 merila vsaj enkrat spremenilo.

Računsko sodišče je v letu 2003 pričelo sistematično preverjati uresničevanje javnega interesa na področju športa, ker je bilo pri revizijah poslovanja občin v letih 2001 in 2002 ugotovljeno na tem področju veliko tveganje. Preverjanje uresničevanja javnega interesa na področju športa je postalo stalni del revizij poslovanja občin.

V obdobju 2001-2004 je računsko sodišče pri revizijah poslovanja občin pri uresničevanju javnega interesa na področju športa ugotovilo kršitve ZSpo, ki so prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 3: Ugotovitve Računskega sodišča RS pri revizijah občin v obdobju 2001-2004

<i>Število revidiranih občin</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
	<i>11</i>	<i>15</i>	<i>14</i>	<i>5</i>
Število občin, ki so v posameznih letih kršile ZSpo				
Občine niso sprejele letnega programa, kar je kršitev 7. člena ZSpo	1	0	6	5
Občine, v katerih merila za izvajanje letnega programa športa ni sprejel občinski oz. mestni svet, kar je kršitev 9. člena ZSpo	1	0	0	0
Občine niso izbrale izvajalcev letnega programa športa na podlagi javnega razpisa, kar je kršitev 10. člena ZSpo	0	5	5	2
Občine z izvajalci letnega programa športa niso podpisale pogodb, kar je kršitev 11. člena ZSpo	3	4	3	0

Vir: Revizijska poročila Računskega sodišča RS.

Poleg kršitev ZSpo je računsko sodišče ugotovilo tudi druge nepravilnosti, povezane z izvajanjem letnih programov športa oziroma z uresničevanjem javnega interesa na področju športa, in sicer:

³⁴ Enaindvajset občin je sprejelo merila po objavi javnega razpisa.

- občine niso upoštevale ali pa so le delno upoštevale merila za izbiro izvajalcev letnih programov športa;
- ugotovljene so bile nepravilnosti pri delovanju strokovnih komisij za izbiro izvajalcev;
- občine niso spremljale namenske porabe sredstev;
- občine so poleg sredstev, ki so jih izvajalci letnega programa športa prejeli z javnim razpisom, izvajalcem izplačale še dodatna sredstva.

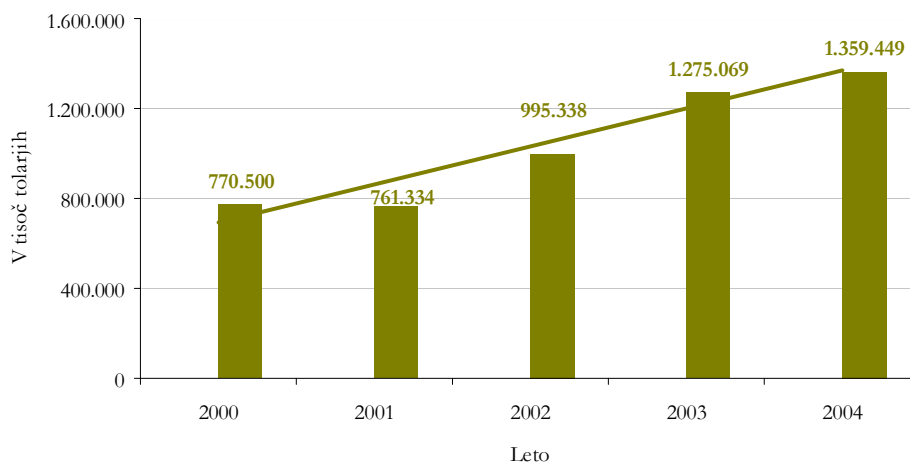
Ugotovimo lahko, da tako rezultati opravljene analize in rezultati revizij računskega sodišča kažejo, da lokalne skupnosti še ne izvajajo v zadostni meri letnih programov športa na način in po postopku, kot ga določa ZSpo. Stanje se z leti sicer izboljšuje, vendar ga ne moremo oceniti kot zadovoljivega, saj gre za sistem, ki je določen z zakonom.

2.4.3 Fundacija za financiranje športnih organizacij

Fundacija za šport je športu v obdobju 2000-2004 v povprečju namenjala 6,8 odstotka vseh javnih sredstev.

Slika 11: Sredstva fundacije za šport namenjena športu v obdobju 2000-2004

Vir: Fundacija za šport.

Fundacijo za šport je ustanovila Republika Slovenija z Odlokom o ustanovitvi fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: odlok)³⁵. Ustanoviteljske pravice uresničuje državni zbor. Fundacija za šport je pravna oseba javnega prava. Ustanovitveno premoženje fundacije za šport je vrednost 10 odstotkov navadnih imenskih delnic osnovnega kapitala Loterije Slovenije, d. d., Ljubljana.

Fundacija za šport je ustanovljena za upravljanje s sredstvi koncesijskih dajatev iger na srečo, ki so po zakonu o igrah na srečo namenjena za financiranje dejavnosti športnih organizacij v Republiki Sloveniji

³⁵ Št. 412-01/96-20/1 z dne 29. 1. 1998; veljavnost naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, št. 9/98.

zaradi uresničevanja javnega interesa na področju športa. Fundacija za šport uresničuje svoj namen v skladu s finančnim načrtom za posamezno leto, s katerim se sredstva za naloge iz 12. člena³⁶ razdelijo po področjih v razmerjih, kot je določeno v Pravilniku o merilih in pogojih za uporabo sredstev fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: pravilnik fundacije). K pravilniku fundacije oziroma k njegovim spremembam in dopolnitvam daje soglasje državni zbor, pravilnik fundacije in soglasje državnega zbora k spremembam in dopolnitvam pa morata biti objavljena v Uradnem listu RS. Pri izvedbi revizije nam je fundacija za šport predložila dokumente³⁷, na podlagi katerih smo ugotovili, da je fundacija za šport v obdobju 2000-2004 izvedla javne razpise v skladu s pravilniki, ki jih je potrdil ustanovitelj.

Izvajalci³⁸, ki jim fundacija za šport lahko nameni sredstva, so vse pravne osebe javnega ali zasebnega prava in zasebniki, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za izvajanje dejavnosti na področju športa. Izvajalce letnega programa fundacije izbere svet fundacije za šport na predlog strokovnih komisij, imenovanih za posamezna področja, na podlagi javnega razpisa.

Za delovanje fundacije za šport se lahko v letnem programu predvidi do 5 odstotkov sredstev. Analiza poslovanja v preteklih letih kaže, da fundacija za šport za poslovanje potroši manj kot 3 odstotke prilivov iz koncesijskih dajatev in drugih prihodkov.

³⁶ 12. člen OdFŠ določa: »Osnovna dejavnost fundacije, s katero bo uresničevala svoj namen, je financiranje oziroma sofinanciranje: športne dejavnosti; gradnje športnih objektov; raziskovanja in razvoja športa; založništva v športu. Fundacija za šport odloča o delitvi sredstev, namenjenih njeni dejavnosti, na podlagi letnega programa dela oziroma finančnega načrta in pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev fundacije.«

³⁷ Odlok o soglasju k pravilniku fundacije, Uradni list RS, št. 57/98; Pravilnik fundacije, Uradni list RS, št. 67/98; Odlok o soglasju k spremembam pravilnika fundacije, Uradni list RS, št. 14/00; Spremembe pravilnika fundacije, Uradni list RS, št. 88/00; Sklep o soglasju k spremembam in dopolnitvam pravilnika fundacije, Uradni list RS, št. 79/03; Spremembe pravilnika fundacije, Uradni list RS, št. 79/03.

³⁸ 13. člen OdFŠ.

Tabela 4: Spremembe razmerij sofinanciranja področij letnega programa fundacije za šport v obdobju od ustanovitve fundacije za šport do danes

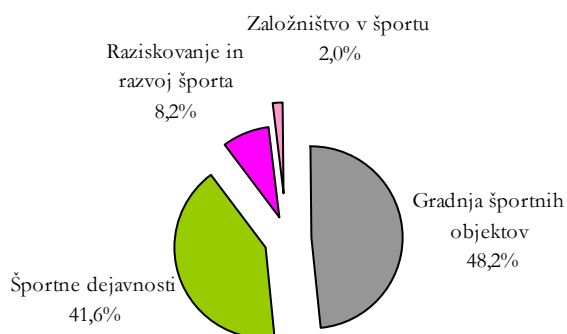
<i>Merila</i>	<i>Področje</i>	Pravilnik fundacije za šport		
		Uradni list RS, št. 67/98 v odstotkih	Uradni list RS, št. 88/00 v odstotkih	Uradni list RS, št. 79/03 v odstotkih
2. člen	Športne dejavnosti	40 do 50	40 do 50	40 do 50
4. člen	- dejavnosti vrhunškega športa - programi reprezentanc	do 40	do 50	do 50
4. člen	- dejavnosti športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport - programi reprezentanc	do 40	do 50	do 50
4. člen	- dejavnost interesne športne vzgoje otrok in mladine, športne dejavnosti študentov in športna rekreacija	do 20	do 30	do 30
4. člen	- drugi programi	do 10	do 10	do 10
2. člen	Gradnje športnih objektov	40 do 50	40 do 50	40 do 50
2. člen	Raziskovanje in razvoj športa	4 do 12	4 do 12	4 do 12
2. člen	Založništvo v športu	2 do 4	2 do 4	2 do 4

Vir: Pravilnik fundacije za šport.

Pri preverjanju sprememb razmerij smo ugotovili, da so se razmerja za sofinanciranje dejavnosti na področju športa v letu 2000 spremenila, in sicer znotraj področja športnih dejavnosti. Revidiranec je spreminjanje razmerij pojasnil z namenom odprave posameznih ugotovljenih pomanjkljivosti pri obstoječih razmerjih.

Fundacija za šport sledi ciljem na področju športa skozi razmerja, določena v pravilniku fundacije, po katerih namenja sredstva izvajalcem. Največ sredstev fundacija za šport namenja gradnji športnih objektov, to je pri edinem področju, pri katerem je omenjena tudi v nacionalnem programu kot financer oziroma sofinancer.

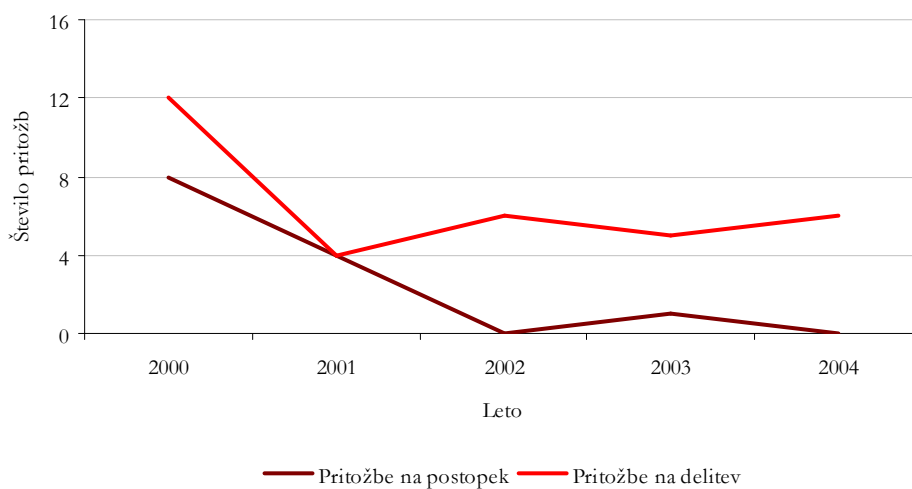
Slika 12: Sredstva fundacije za šport v obdobju 2000-2004 po namenu

V obdobju 2000-2004 je fundacija za šport največ sredstev namenila gradnji športnih objektov ter športnim dejavnostim. Med športnimi dejavnostmi pa največ vrhunskemu športu - programu reprezentanc ter otrokom in mladini, usmerjenim v kakovostni in vrhunski šport -programi reprezentanc.

Vir: Fundacija za šport.

Slika 13: Število pritožb pri dodeljevanju sredstev fundacije za šport v obdobju 2000-2004

Vir: Fundacija za šport.

Revidiranec nas je opozoril, da je število pritožb na delitev sredstev pri razpisu za leto 2006 močno poraslo zaradi izvajanja postopka po Zakonu o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: ZUP). Fundacija za šport je postopek po ZUP izpeljala po sklepu Ministrstva za javno upravo št. 061-287/2005/9 z dne 10. 12. 2005.

Fundacija za šport izvaja redni in izredni nadzor nad porabo dodeljenih sredstev. Redni nadzor opredeljuje z določili pogodb, ki od izvajalcev zahtevajo potrebna dokazila za izplačevanje pogodbenih obveznosti, poleg tega pa v večini primerov določajo plačilo pogodbenih sredstev po dokazani realizaciji programa, in sicer v trenutnem deležu, ki ne sme presegati s pravilnikom določenega deleža fundacije na posameznem

področju sofinanciranja. Če izvajalci ne posredujejo dokazil o namenski porabi, jim dodeljena sredstva oziroma del sredstev s sklepom sveta fundacije za šport zapade.

Izredni nadzor, ki po podatkih fundacije za šport obsega okoli 20 odstotkov vseh dodeljenih sredstev, fundacija za šport izvaja z neodvisnimi pogodbenimi strokovnjaki. Izredni nadzor izvaja pri programih, ki jih največ sofinancira, pri programih, kjer prosilci oziroma izvajalci prikazujejo veliko prostovoljnega dela oziroma donacij v športni objekt, in pri nekaterih naključno izbranih programih.

2.4.4 Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez

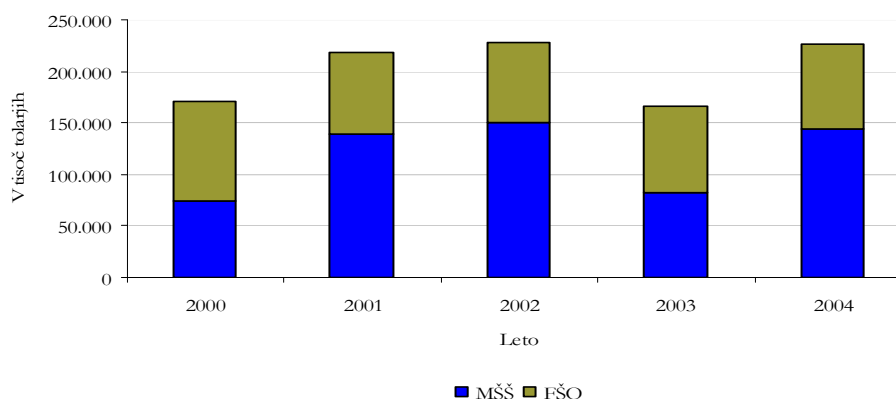
Olimpijski komite je bil ustanovljen 15. 10. 1991 s podpisom Olimpijske listine. Članice olimpijskega komiteja in takratne Športne zveze Slovenije so na ločenih sejah svojih skupščin dne 22. 12. 1994 sprejele sklep o združitvi obeh organizacij.

Pri olimpijskem komiteju smo preverjali njegovo vključenost v mrežo nacionalnega programa, kaj so njegove naloge v okviru nacionalnega programa in ZSpo, kako jih izpolnjuje ter kako ocenjuje uresničevanje nacionalnega programa oziroma uresničevanje ciljev na posameznih področjih športa.

Olimpijski komite financira realizacijo svojih programskih vsebin s približno 30 odstotki javnih sredstev, ki jih pridobi na podlagi javnih razpisov za posamezne projekte, ter s približno 70 odstotki sredstev iz lastnih virov.

Olimpijski komite kot krovna nevladna športna organizacija prejema javna sredstva za opravljanje svojih nalog predvsem od fundacije za šport in Ministrstva za šolstvo in šport, v letih 2003 in 2004 pa je prejel sredstva tudi od Ministrstva za zunanje zadeve.

Slika 14: Sredstva ministrstva in fundacije za šport v obdobju 2000-2004³⁹

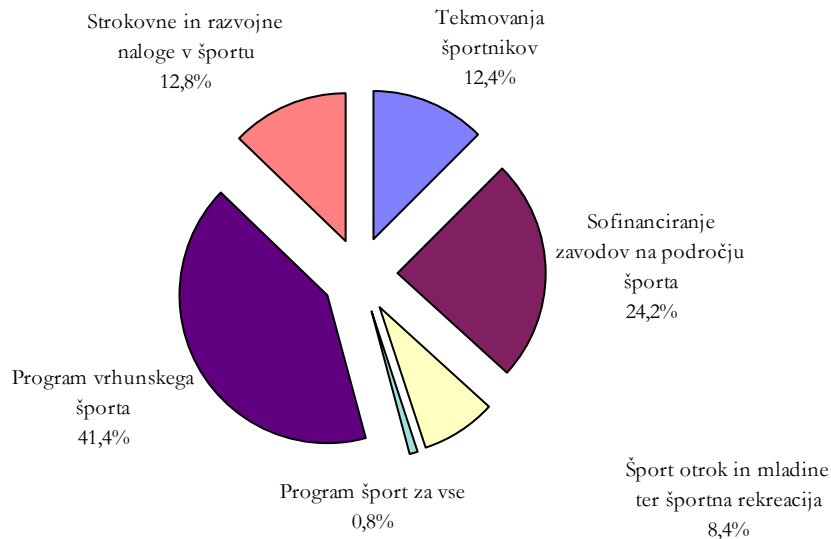

Vir: Olimpijski komite.

³⁹ Največja financerja olimpijskega komiteja iz javnih sredstev.

Olimpijski komite izvaja letni program športa v skladu s pogodбами, sklenjenimi med ministrstvom in fundacijo za šport⁴⁰; nacionalne panožne športne zveze, ki so sicer ustanoviteljice olimpijskega komiteja in so tudi same izvajalke letnega programa športa, pa imajo z ministrstvom in fundacijo za šport sklenjene ločene pogodbe.

Slika 15: Sredstva ministrstva namenjena olimpijskemu komiteju v obdobju 2000-2004

Vir: Zaključni računi proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003 in 2004.

Vse dejavnosti (razen marketinške) olimpijskega komiteja, skupaj z njegovimi članicami⁴¹, ki jih zveze združujejo, so del nacionalnega programa in se kažejo v treh stebrih:

- vrhunski šport;
- šport za vse;
- šport na lokalni ravni.

Programi olimpijskega komiteja naj bi pomagali soustvariti optimalne pogoje za delovanje in razvoj na področju strokovnih kadrov v športu, športne infrastrukture, kadrovske organiziranosti športnih organizacij ter prostovoljnega dela v športnih društvih. Svojo programsko pozornost usmerja tudi v aktivnosti športnikov invalidov. Pomembno področje delovanja je uveljavljanje slovenskega športa v mednarodnem prostoru ter razvoj izročila olimpizma, ki izhaja iz Olimpijske listine.

Olimpijski komite v skladu z 9. členom ZSpo posredno sodeluje prek Strokovnega sveta RS za šport pri pripravi meril za vrednotenje letnega programa športa na državni ravni. Olimpijski komite ocenjuje, da so

⁴⁰ Olimpijski komite za izvajanje letnega programa športa ne sklepa pogodb z izvajalci in ne izbira izvajalcev za izvajanje letnega programa športa iz lastnih virov, saj je sam izvajalec letnega programa športa.

⁴¹ Članice olimpijskega komiteja: nacionalne panožne športne zveze in športne zveze občin ter klubi in društva, ki jih zveze združujejo.

merila večinoma korektna, da bi posamezna poglavja lahko oblikovali drugače, predvsem pa menijo, da merila niso dovolj uravnotežena.

Olimpijski komite se kot izvajalec nacionalnega programa neposredno vključuje v izvajanje letnega programa športa v skladu s pogodbenimi obveznostmi, dogovorjenimi med ministrstvom in fundacijo za šport; nacionalne panožne športne zveze, ki so sicer ustanoviteljice olimpijskega komiteja in so tudi same izvajalke letnega programa športa, imajo z ministrstvom in fundacijo za šport ločene pogodbe.

Med drugim so po ZSpo naloge olimpijskega komiteja dajati mnenja o ustrezni izobrazbi oziroma usposobljenosti strokovnih delavcev v športu⁴², na predlog ustrezne nacionalne panožne zveze določiti kriterije za izdajanje licenc za opravljanje strokovnega dela v športu in na podlagi potrdila o usposobljenosti izdajati licence za opravljanje strokovnega dela⁴³ ter pripraviti predlog kriterijev in čas trajanja za naziv vrhunškega športnika⁴⁴. Ugotovili smo, da olimpijski komite ne daje mnenj o ustrezni usposobljenosti strokovnih delavcev v športu, nalogo izdajanja licenc pa izvaja le, ko imajo nacionalne panožne športne zveze izdelane programe usposabljanja in postavljene kriterije za licenciranje.

Sodelovanje oziroma vključenost olimpijskega komiteja v mrežo predstavlja določeno tveganje, kar je naša kakor tudi ocena olimpijskega komiteja, ki tudi sam ugotavlja, da se vključuje v mrežo le kot izvajalec na podlagi sklenjenih pogodb z ministrstvi in ne izvaja vseh nalog, ki so določene v nacionalnem programu in ZSpo.

2.4.5 Športna društva

Izvajalci nacionalnega programa športa so opredeljeni v ZSpo⁴⁵. Po nacionalnem programu si subjekt pridobi status izvajalca s podpisom pogodbe o izpeljavi letnega programa, ki jo sklene z ministrstvom za raven države oziroma z lokalno skupnostjo za raven lokalne skupnosti. Športna društva in njihova združenja imajo po ZSpo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju nacionalnega programa. Športna društva so tudi najštevilnejši izvajalci letnih programov športa oziroma nacionalnega programa.

Delovanje izvajalcev poteka po pravilih, ki so določena v njihovih temeljnih aktih in v skladu z ZSpo⁴⁶. Največ izvajalcev na področju športa ima status društva. Preverili smo, koliko športnih društev deluje v Sloveniji, kako se je spreminjalo njihovo število v obdobju 2000-2004 in kakšni so njihovi prihodki. V revidiranem obdobju društvom ni bilo treba v računovodskih izkazih ločeno izkazovati prihodkov iz javnih sredstev od drugih prihodkov, zato navajamo oceno deleža javnih sredstev v prihodkih športnih društev, ki jo je za leto 2003 pripravil zavod za šport. Delež javnih sredstev v prihodkih športnih društev naj bi znašal 20 odstotkov vseh prihodkov društev.

⁴² 27. člen ZSpo.

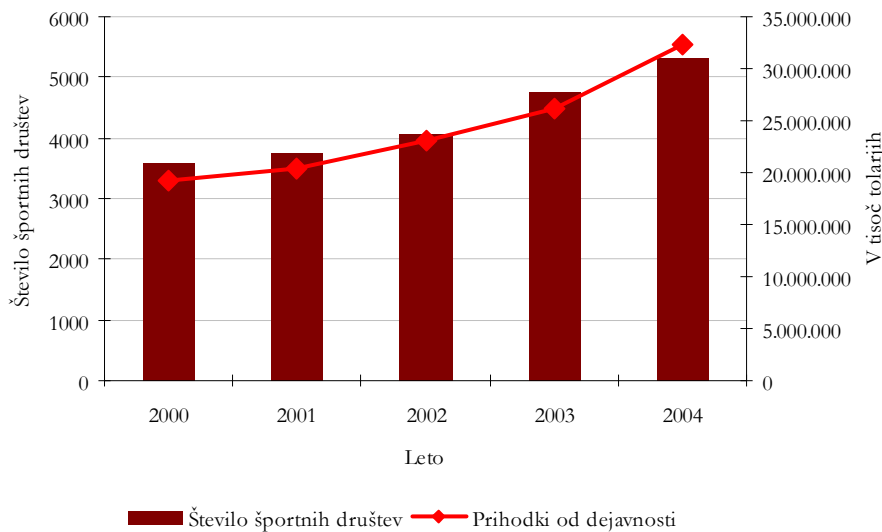
⁴³ 31. člen ZSpo.

⁴⁴ 38. člen ZSpo.

⁴⁵ 8. člen ZSpo.

⁴⁶ 8. člen ZSpo.

Slika 16: Število športnih društev in prihodki od dejavnosti v obdobju 2000-2004

Vir: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Število športnih društev se je v obdobju 2000-2004 povečalo za 1713, od 3608 na 5321, delež športnih društev med vsemi društvi pa ostaja enak in je v poprečju predstavljal 31,7 odstotka vseh društev. V tem obdobju so se prihodki od dejavnosti športnih društev skupaj povečali za 13.016.381 tisoč tolarjev; društva so v letu 2000 ustvarila 19.267.359 tisoč tolarjev, v letu 2004 pa 32.283.740 tisoč tolarjev. Iz zgornje slike lahko ocenimo, da so se prihodki od dejavnosti športnih društev do vključno leta 2003 povečevali dokaj sorazmerno z rastjo števila športnih društev. V letu 2004 pa so se prihodki v primerjavi z letom 2003 povečali za 23,1 odstotka, število športnih društev pa le za 11,9 odstotka.

2.5 Kdo in kako spremlja ter nadzoruje uresničevanje nacionalnega programa športa

V skladu s 54. in 55. členom ZSpo se na področju športa opravlja tudi inšpekcijski nadzor, ki je usmerjen v preverjanje zakonitosti delovanja lokalnih skupnosti na področju športa, v zakonitosti delovanja športnih organizacij in izvajalcev športnih prireditev. Inšpekcijski nadzor opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport (v nadaljevanju: inšpektorat).

V skladu z 58. členom ZSpo⁴⁷ je ministrstvo pristojno tudi za organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in njegovega razvoja ter vodenje dolgoročne politike razvoja v športu. Za opravljanje

⁴⁷ 58. člen Zakona o športu določa naslednje razvide oziroma evidence: razvid vrhunskih in drugih športnikov; razvid poklicnih športnikov; razvid zasebnih športnih delavcev; razvid strokovnih delavcev v športu; razvid izvajalcev letnega programa; razvid športnih objektov; razvid velikih mednarodnih športnih prireditev v Sloveniji; razvid javnih zavodov v športu.

administrativnega, strokovnega, organizacijskega, tehničnega in drugega dela je bil ustanovljen zavod za šport, katerega pristojnosti izhajajo iz nacionalnega programa in ZSpo⁴⁸.

V tem delu revizije smo preverili, kako zavod za šport in inšpektorat opravljata naloge, ki so jima v okviru spremljanja in nadzora nacionalnega programa zaupane, kakor tudi vprašanje, ki se ob tem poraja in ostaja odprto - kdo bo po ukinitvi zavoda za šport odgovoren za nadaljevanje izvajanja dejavnosti, predvsem spremljanje uresničevanja nacionalnega programa športa.

2.5.1 Zavod za šport Republike Slovenije

Zavod za šport je bil ustanovljen 17. 8. 1994⁴⁹, decembra leta 2001 pa je bil preoblikovan v javni zavod. Ustanoviteljica zavoda za šport je Republika Slovenija, soustanovitelj pa olimpijski komite. Ustanoviteljske pravice za RS uresničuje vlada, za olimpijski komite pa Izvršni odbor⁵⁰.

Namen delovanja zavoda za šport je opredeljen v 6. členu sklepa o preoblikovanju zavoda za šport v javni zavod, in sicer: zavod je bil ustanovljen za spremljanje in analiziranje nalog v športu ter izvajanje letnih programov, dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu, pripravo strokovnih gradiv za ustanovitelje, opravljanje strokovnih, administrativnih in tehničnih nalog za potrebe osrednje športne zveze, sodelovanje pri izvajanju programov športne vzgoje otrok in mladine, dajanje strokovne in organizacijske pomoči izvajalcem letnega programa, sodelovanje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in skupinami, načrtovanje izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu, svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov ter zbiranje, dajanje in obdelavo podatkov za informatiko v športu.

V tem delu poročila smo se osredotočili na vlogo zavoda za šport na področju informatike v športu, glede na opredelitve tega področja v ZSpo, pravnih in strateških aktih zavoda za šport ter aktih ministrstva. Področje spremljanja in analiziranja stanja, ki naj bi ga opravljal zavod za šport, smo vključili v tretje poglavje, kjer smo za prikaz uresničevanja posameznih ciljev nacionalnega programa uporabili podatke zavoda za šport.

V skladu z 9. členom Statuta⁵¹ naj bi zavod za šport skrbel za organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in s tem namenom vodil evidence (razvide), kot so opredeljene v 58. členu ZSpo, na podlagi sklepa Ministrstva za šolstvo in šport. Zavod za šport opravlja tudi drugo dejavnost v obsegu in na način, opredeljen z letnim programom dela zavoda za šport.

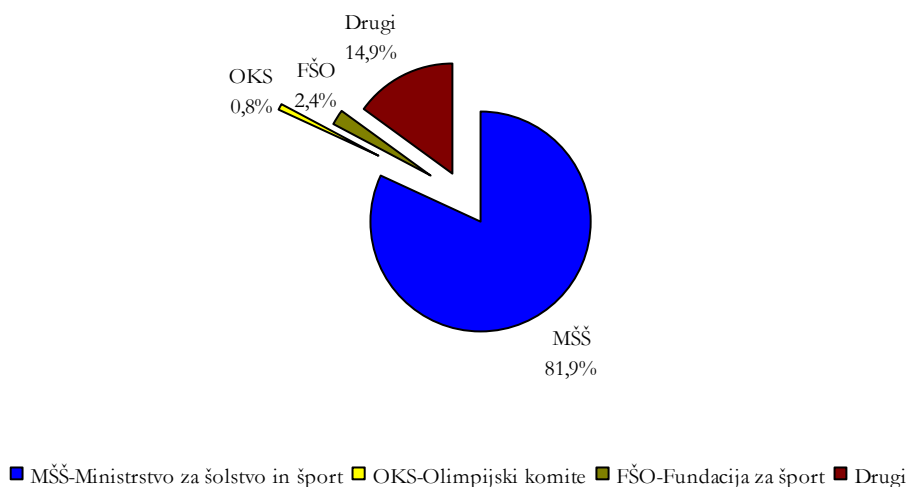
⁴⁸ 24. člen ZSpo.

⁴⁹ Pogodba o ustanovitvi Zavoda za šport Slovenije, ki so jo podpisali Vlada RS, olimpijski komite in Športna zveza Slovenije.

⁵⁰ Sklep o preoblikovanju Zavoda za šport v javni zavod, št. 660-01/2001-1 z dne 12. 12. 2001.

⁵¹ Z dne 8. 8. 2002.

Slika 17: Viri sredstev zavoda za šport v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport.

Področje informatike v športu je opredeljeno v ZSpo, v nacionalnem programu, delovanje zavoda za šport na tem področju pa določajo tudi drugi dokumenti in letni delovni načrti, katerih vsebina pa je velikokrat medsebojno neusklajena, kar dokazujemo v nadaljevanju. Kronologija delovanja zavoda za šport je predstavljena v prilogi 2.

Na podlagi pregleda ZSpo, pravnih in strateških aktov zavoda za šport ter aktov ministrstva smo ugotovili, da naj bi bile dejavnosti zavoda za šport na področju informatike usmerjene predvsem v organizirano in sistematično spremljanje ter analiziranje stanja na področju športa z uporabo informacijske tehnologije, ki vključuje:

- razvoj in vzdrževanje razvidov⁵²;
- zbiranje in dajanje podatkov za potrebe informatike v športu;
- podporo informacijski dejavnosti ministrstva⁵³.

Na podlagi 58. člena ZSpo bi morale na področju športa obstajati osem razvidov, ki bi omogočali organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in njegovega razvoja. Isti člen tudi določa, da razvide vodi ministrstvo, ki je kot odgovorno za upravljanje razvidov, pooblastilo zavod za šport, in sicer za razvoj in vzdrževanje spletnih aplikacij, ki bi omogočale prijavo in vodenje razvidov:

- športnih objektov,
- registriranih, vrhunskih, poklicnih športnikov in
- strokovnih delavcev v športu.

⁵² Po 58. členu ZSpo.

⁵³ Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod.

Ugotovili smo, da:

- od osmih razvidov, ki so opredeljeni v ZSpo, dejansko obstajajo trije, in sicer v obliki elektronskih aplikacij: razvid športnih objektov, razvid poklicnih športnikov in razvid zasebnih športnih delavcev;
- je zavod za šport ob podpori zunanjega izvajalca razvil aplikacijo za vodenje razvida športnih objektov, vendar se aplikacija, ki omogoča podporo upravnemu postopku na področju vodenja razvida športnih objektov, ne uporablja oziroma na ministrstvu za vodenje razvida športnih objektov uporabljajo drugo podatkovno zbirko;
- ministrstvo vodi razvid poklicnih športnikov in razvid zasebnih športnih delavcev; oba razvida omogočata vpis, pregled in urejanje podatkov, ki jih odgovorne osebe tudi glede na potrebe posodablja;
- iz sklepa o preoblikovanju zavoda za šport izhaja, da zavod za šport skrbi za organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in s tem namenom vodi evidence (razvide), kot so opredeljene v 58. členu ZSpo, na podlagi sklepa ministrstva;
- iz sklepa, s katerim je ministrstvo pooblastilo zavod za šport za razvoj in vzdrževanje spletnih aplikacij, izhaja, da zavod za šport razvija in vzdržuje spletne aplikacije, ki bodo omogočale prijavo in vodenje posameznih razvidov, ne pa tudi, da vodi razvide;
- je sklep, s katerim je ministrstvo pooblastilo zavod za šport za razvoj in vzdrževanje spletnih aplikacij, ki bi omogočale prijavo in vodenje razvidov, nedosleden, saj ne upošteva terminologije ZSpo, obenem pa tudi zavodu za šport ne nalaga vodenja razvidov (kot je zapisano v sklepu o preoblikovanju zavoda za šport), temveč le razvoj in vzdrževanje spletnih aplikacij.

Na podlagi strateških dokumentov s področja informatizacije športa in letnih delovnih načrtov zavod za šport opravlja tudi druge naloge na področju informatike v športu, predvsem v povezavi z vzpostavitvijo informacijskega sistema na področju športa, s poudarkom na pospeševanju elektronskega povezovanja med športnimi organizacijami in posamezniki.

Pregledali smo delovanje posameznih registrov v okviru prve skupine aplikativnih projektov informacijskega sistema in preverili delovanje treh registrov na področju športa. Ugotovili smo, da je register vodenja članstva in registracije športnikov aktiven in omogoča pregled ter urejanje podatkov o športnikih, ki so v registru izbrane nacionalne panožne športne zveze. Ocenjujemo pa, da so podatki prikazani na nepregleden način, nekateri so tudi nepopolni ali pa prikaz zaradi napake sploh ni mogoč. Register poleg pregleda po športnikih omogoča tudi pregled po društvih, vendar je tudi ta prikaz po naši oceni zelo nepregleden. Datum vnosa posameznega podatka uporabniku registra ni viden, zato ni mogoče ugotoviti, kdaj je bil posamezen podatek vnesen oziroma kdaj nazadnje posodobljen. Pri registru kategorizacije športnikov smo ugotovili, da register omogoča izvedbo posameznih funkcij, vendar pa uporabnik ne more ugotoviti, kdaj so bili posamezni podatki vneseni in posodobljeni.

Na podlagi Sklepa o spremembah in dopolnitvah Sklepa o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod je zavod za šport odgovoren tudi za analize, svetovanje, načrtovanje, postavitve in vzdrževanje zbirk podatkov kot podpora informacijski dejavnosti ministrstva. Na ministrstvu so podpora informacijski dejavnosti ocenili kot dobro, saj zavod za šport glede na potrebe in zahteve ministrstva razvija in vzdržuje aplikacije ter nudi tehnično podporo, in sicer pri vodenju javnih razpisov za sofinanciranje letnega programa športa.

Ugotavljamo, da stanje na področju informatike v športu ni zadovoljivo, ker:

- so naloge in odgovornosti na področju vodenja razvidov nejasno opredeljene⁵⁴;
- je poimenovanje razvidov nedosledno in neenotno⁵⁵;
- od osmih v ZSpo navedenih razvidov dejansko obstajajo le trije, od tega je evidenca za vodenje športnih objektov sicer razvita, vendar ni v uporabi, le dva registra pa sta v fazi aktivne uporabe;
- registri, ki jih je na področju športa razvil zavod za šport, niso ustrezni, kar utemeljujemo s tem, da:
 - poimenovanje registrov ni enotno in enako nazivom, ki so navedeni v Strateškem načrtu, kar otežuje pregled nad dejanskim stanjem;
 - podatki niso zapisani v pregledni in konsistentni obliki ter uporabniku prikazani na jasn in enostaven način;
 - posamezni podatki niso točni, kar smo ugotovili na podlagi medsebojne primerjave objavljenih podatkov;
 - pregled posameznega registra ne omogoča statistične obdelave podatkov, primerjave in grafičnega prikaza podatkov;
 - vsebina podatkov je prikazana na slabo strukturiran in nepregleden način;
 - pri nobenem registru ni naveden metodološki pristop, način in namen zbiranja, obdelave, shranjevanja in posredovanja podatkov;
 - pri nobenem registru ni uporabniku viden datum vnosa posameznega podatka, kot tudi ne datum zadnje posodobitve, zato ni mogoče ugotoviti, kdaj so bili podatki nazadnje posodobljeni;
 - iz posameznega registra uporabnik ne more ugotoviti, komu je namenjen, kdo so njegovi uporabniki in kaj register omogoča;
 - obstaja veliko tveganje pri točnosti in ažurnosti objavljenih podatkov.

Zavod za šport na področju informatike le delno posluje v skladu z namenom, za katerega je bil ustanovljen, pomanjkljivosti so poleg že navedenih ugotovitev prisotne predvsem v normativni ureditvi tega področja, saj naloge in pristojnosti zavoda za šport na področju informatike niso jasno in dosledno določene. Slednje so na zavodu za šport še posebej izpostavili in označili kot veliko tveganje pri delovanju zavoda za šport na tem področju.

Kljub naštetim ugotovitvam ocenjujemo, da je zavod za šport vzpostavil dovolj dobro podlago za spremljanje stanja na področju športa. Potrebno pa bi bilo vzpostaviti predvsem učinkovit način spremljanja stanja, ki bi omogočil vsebinsko merjenje uresničevanja ciljev nacionalnega programa.

2.5.2 Inšpektorat RS za šolstvo in šport

Naloge spremljanja in nadzora nacionalnega programa podrobneje določa ZSpo. Inšpekcijski nadzor izvaja inšpektorat, ki je organ v sestavi ministrstva in zaposluje enega inšpektorja za celotno področje športa.

⁵⁴ Iz 58. člena ZSpo izhaja, da ministrstvo vodi evidence s področja športa, v Sklepu o preoblikovanju zavoda v javni zavod je zapisano, da zavod skrbi za vodenje evidenc po 58. členu ZSpo, na podlagi sklepa ministrstva. Iz slednjega pa izhaja, da zavod za šport le razvija in vzdržuje spletne aplikacije za vodenje posameznih razvidov.

⁵⁵ Uporaba drugih pojmovanj, kot so navedeni v ZSpo.

Področja delovanja inšpekcije v športu⁵⁶:

- nacionalni program športa;
- vrhunski šport, letni programi športa;
- izvajalci letnega programa športa;
- strokovni delavci v športu;
- zasebno delo v športu;
- normativi in standardi;
- odločanje o strokovnih zadevah v športu;
- športni objekti;
- javni zavodi za šport;
- športne prireditve;
- nadzor v športu.

Inšpektorat opravlja redne, izredne in ponovne nadzore.

Inšpektorat za šport je v štirih letih v povprečju opravil 88 nadzorov na leto, kar pomeni, da so bili v povprečju za izvedbo posameznega nadzora potrebni trije dnevi, kar ocenjujemo za zelo učinkovito. Poleg časovne učinkovitosti pa lahko ugotovimo tudi, da je inšpektorat ugotovil številne nepravilnosti, ki potrjujejo ugotovitve oziroma ocene v posameznih poglavjih tega poročila.

Tabela 5: Ugotovitve inšpektorata pri nadzoru občin v obdobju 2002-2004

	2002	2003	2004
Število občin, v katerih je bil izveden nadzor	40	34	20
	Delež občin, ki so v posameznih letih kršile ZSpo		
Občine niso sprejele letnega programa, kar je kršitev 7. člena ZSpo	82,5	100,0	90,0
Občine, v katerih merila za izvajanje letnega programa športa ni sprejel občinski oz. mestni svet, kar je kršitev 9. člena ZSpo	20,0	17,6	40,0
Občine niso izbrale izvajalcev letnega programa športa na podlagi javnega razpisa, kar je kršitev 10. člena ZSpo	75,0	23,5	60,0
Občine z izvajalci letnega programa športa niso podpisale pogodb, kar je kršitev 11. člena ZSpo	12,5	29,4	15,0

Vir: Letna poročila inšpektorata.

Poleg kršitev ZSpo, predstavljenih v tabeli, je inšpektorat ugotovil, da občine, ki so z izvajalci letnega programa športa sicer podpisale pogodbe, niso pogodb pripravile tako, da bi omogočale nadzor nad namensko porabo sredstev. V letu 2002 je bilo tovrstnih pogodb 34 od skupno pregledanih 35, v letu 2003 nobena pogodba ni omogočila nadzora nad namensko porabo sredstev, v letu 2004 pa je bilo 10 od skupno 17 pregledanih pogodb nepopolnih.

Najpogostejše kršitve ZSpo, ki jih je inšpektorat ugotovil pri nadzoru športnih organizacij oziroma društev, so bile:

- strokovni delavci nimajo ustrezne izobrazbe oziroma usposobljenosti;

⁵⁶ Vir: Ministrstvo za šolstvo in šport. <http://www.mss.gov.si/index.php?id=76>.

- društva nimajo sprejetih pravilnikov, ki jih zahtevajo njihovi temeljni akti;
- namenska poraba dodeljenih sredstev in njeno preverjanje nista mogoča, saj pogodbe v večini primerov nimajo določene vsebine in obsega programov, ki se financirajo iz javnih sredstev.

Ocenjujemo, da nadzori inšpektorata prispevajo k izboljšanju izvajanja določil ZSpo. Ob tem se postavlja vprašanje, ali so učinki inšpektorata takšni, kot bi lahko bili, če bi ZSpo določal tudi druge ukrepe inšpektorjev, za katere predstavlja podlago Zakon o inšpekcijskem nadzoru⁵⁷. Ocenjujemo, da bi lahko ob ustrežnejših ukrepih inšpektorata bili učinki nadzorov še večji.

⁵⁷ 32. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru določa (ukrepi inšpektorjev): Če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost: odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi; izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških; podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti; predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov; odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katere je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom. Če inšpektor ugotovi, da si je zavezanec pridobil s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška premoženjsko korist, pristojnemu organu predlaga njen odvzem. V primeru, da inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi kršitev zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, sam ugotovi dejansko stanje ter o svojih ugotovitvah sestavi zapisnik, ki ga skupaj s predlogom za ukrepanje posreduje pristojni inšpekciji.

3. ALI SO BILI CILJI NACIONALNEGA PROGRAMA NA POSAMEZNIH PODROČJIH ŠPORTA DOSEŽENI

3.1 Predstavitev

Nacionalni program je nastajal v obdobju, ko država še ni načrtovala in izvajala proračuna po programski klasifikaciji in s tem sproti spremljala dejavnosti na posameznih področjih proračuna v smislu doseganja ciljev, kar se v nacionalnem programu tudi odraža. Prav pri načrtovanju skupnih ciljev in povezovanju ter določanju načina njihovega uresničevanja pa vidimo bistvo nacionalnega programa. Menimo, da so usmeritve oziroma cilji na področju športa velikokrat napisani nejasno in nepovezano.

Ocenjujemo, da so v nacionalnem programu določeni cilji nejasni, nepovezani in izraženi tako, da ne omogočajo preverjanja rezultatov. Cilji ne predstavljajo jasne slike nameravanega delovanja in načina, po katerem bodo merjeni rezultati, ker merila delovanja in indikatorji dosežkov niso navedeni, razen izjemoma, zato pri večini ciljev tudi ni mogoče ugotavljati uspešnosti. Pri redkih ciljih, ki omogočajo merjenje, pa nacionalni program ne navaja stanja, ki ga je uporabilo kot izhodišče za opredelitev ciljev in na podlagi katerega bo merjen napredek v določenem časovnem obdobju ali pa ne obstajajo evidence, ki bi to omogočale.

Usmeritve nacionalnega programa se v prvem delu nanašajo na obdobja v letih do 2001, 2004 in 2010, v drugem delu pa so posamezna področja podrobneje razdeljena, pri čemer naj bi se določeni programi izvajali tako na lokalni kot tudi na državni ravni. Ugotavljamo, da med zapisanimi usmeritvami oziroma cilji manjkajo jasne povezave tako med časovnimi obdobji, kot tudi med področji športa ter med državno in lokalno ravnjo. V prilogi 3 so predstavljene kratkoročne in srednjeročne usmeritve oziroma cilji nacionalnega programa.

Dolgoročne usmeritve do leta 2010:

Strateška usmeritev v športu je postati »športna nacija«. To bomo dosegli:

- s povečanjem števila športno aktivnih prebivalcev,
- s povečanjem deleža javnih financ na 0,32 odstotka BDP,
- z rastjo športne kulture in ozaveščenosti slovenske nacije,
- z razvojem športne stroke in znanosti,
- s kakovostnimi mednarodnimi dosežki vrhunskih športnikov in športnic,
- z optimalno pripravo mladih, nadarjenih športnikov z glavnim ciljem čim boljših uvrstitev na poletnih in zimskih olimpijskih igrah,

- *z ozaveščenostjo posameznika, da tudi s športno dejavnostjo skrbi za svoje zdravje v najširšem pomenu besede,*
- *z uporabo narave kot največje športne površine,*
- *z izgradnjo mreže športnih objektov in površin, namenjenih vsem kategorijam prebivalstva (zagotavljanje 0,5 kvadratnega metra pokritega in 3 kvadratne metre nepokritega prostora, namenjenega športni dejavnosti, na prebivalca).*

Vir: Nacionalni program športa.

V nadaljevanju poročila navajamo primere uresničevanja naključno izbranih ciljev nacionalnega programa, ki po našem mnenju na dovolj reprezentativen način prikazujejo upravljanje na področju športa in doseganje zastavljenih ciljev.

3.2 Uresničevanje ciljev nacionalnega programa športa

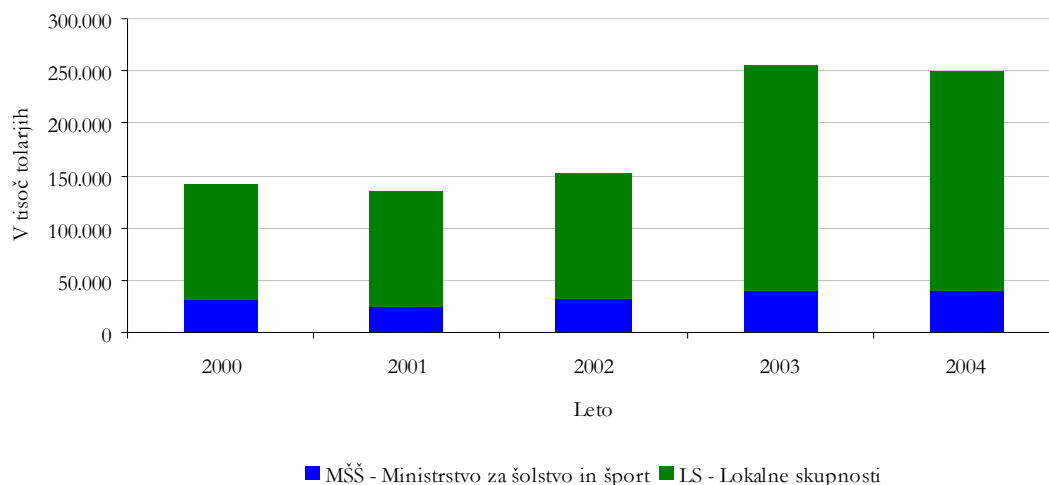
3.2.1 Športna vzgoja

Področje športne vzgoje ima po nacionalnem programu prednostno mesto, saj je izrednega pomena v razvoju posameznika. Pri tem pa lahko že ob primerjavi nacionalnega programa in ZSpo ugotovimo, da vsebina pojma športne vzgoje v navedenih predpisih ni enaka⁵⁸.

V okviru športne vzgoje oziroma športa otrok in mladine smo preverili izvajanje programa Naučimo se plavati, ki se deli na deset in petnajst urne tečaje plavanja ter preverjanje znanja plavanja vseh petošolcev. V okviru izvajanja revizije smo preverili uspešnost izvajanja deset urnega tečaja plavanja, ki je namenjen predšolskim otrokom ali učencem v prvem razredu devetletke, in petnajst urnega tečaja za neplavalce v zadnjem triletju devetletke. Za izvajanje programa je odgovoren zavod za šport.

⁵⁸ Nacionalni program bolj podrobno razčlenjuje pojem športne vzgoje kot ZSpo. Medsebojna primerjava pa tudi pokaže neusklajeno umestitev športne dejavnosti študentov.

Slika 18: Javna sredstva namenjena programu Naučimo se plavati v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport.

V analizo podatkov za leto 2004, na podlagi katere smo presojali uspešnost izvajanja programa, je bilo vključenih 47 odstotkov vseh občin. Iz pridobljenih podatkov nismo uspeli ugotoviti, ali ostale občine niso organizirale programa ali pa podatkov niso posredovale. Tudi zavod za šport nam na to vprašanje ni odgovoril. Ocenjujemo, da že samo navedena dejstva kažejo na veliko pomanjkljivost pri uresničevanju cilja, da se vsi otroci naučijo plavati.

Na zavodu za šport so pojasnili, da so podatki nepopolni predvsem zato, ker jih občine niso posredovale, zavod za šport pa ni pristojen za ukrepanje, ko občine posameznih podatkov ne posredujejo. Letne analize zavoda za šport naj bi temeljile na poročilih izvajalcev preverjanja znanja plavanja celotne populacije petošolcev in ne na podlagi poročil, ki jih občine posredujejo v okviru poročil o uresničevanju letnih programov športa na lokalni ravni. Na zavodu za šport so poudarili, da so ti podatki kakovostnejši in jih zavod za šport tudi uporablja pri svojih analizah.

Deset urnih tečajev plavanja se je v letu 2004 udeležilo 11.935 otrok, uspešnih pa je bilo 9.901, kar pomeni 83-odstotno uspešnost udeležencev tečaja. Petnajst urnih tečajev plavanja se je udeležilo 24.263 učencev, uspešnih pa je bilo 18.956 učencev, kar pomeni 78,1-odstotno uspešnost udeležencev tečaja. Natančnega podatka kakšna je bila uspešnost glede na celotno populacijo otrok⁵⁹, ki naj bi bili vključeni v tečaje, pa nam zavod za šport ni posredoval.

Iz pridobljenih podatkov izhaja, da so občine za deset urne tečaje plavanja v letu 2004 namenile za izvedbo programa povprečno 7 tisoč tolarjev na otroka. Največ sredstev na otroka naj bi namenila občina Hoče-Slivnica 236 tisoč tolarjev, najmanj pa občina Žalec, in sicer 0,3 tisoč tolarjev.

⁵⁹ Po podatkih zavoda za šport naj bi v letu 2003/04 generacijo, ki so ji bili namenjeni deset urni tečaji, predstavljalo 17.729 otrok, tisto, ki so ji bili namenjeni petnajst urni tečaji, pa 81.610 otrok. Zavod za šport zbira podatke za šolsko leto in ne koledarsko leto.

Za petnajst urne tečaje pa so občine namenile povprečno nekaj več kot 5 tisoč tolarjev na osebo. Tudi pri teh tečajih so razlike v sredstvih, ki so jih občine namenile na posameznega učenca, velike in znašajo od 0,1 tisoč tolarjev v občini Žalec do 24 tisoč tolarjev v občini Grosuplje.

Po pojasnilu zavoda za šport prihaja do tako velikih razlik v stroških tečajev na učenca predvsem zaradi prevoznih stroškov, saj vse občine nimajo bazenov. Poleg sredstev občin se namenjajo za plavalne tečaje tudi sredstva ministrstva, svoj delež pa prispevajo tudi starši.

Zaradi različnega načina pridobivanja podatkov navajamo tudi podatke zavoda za šport o uspešnosti preverjanja znanja plavanja celotne populacije petošolcev⁶⁰:

»V šolskem letu 2004/05 je znanje plavanja preverilo 17.773 petošolcev oziroma 91,7 odstotka populacije (leto poprej 16.712 oziroma 88,5 odstotka). Rezultati kažejo, da zna plavati 87,6 odstotka petošolcev (87,6 odstotka petošolcev v šolskem letu 2003/04). V plavalnih tečajih za neplavalce v zadnjem triletju osnovne šole je v letu 2004/05 sodelovalo 683 otrok (leto poprej 1.089 otrok).«

Ugotovimo lahko, da je cilj programa Naučimo se plavati dovolj jasen in tudi merljiv, vendar se uspešnosti doseganja cilja ne meri in tudi ne prikazuje na ustrezen način, saj je merjena le glede na število udeležencev tečajev in ne na celotno populacijo, ki bi po našem mnenju, glede na to, da gre za cilj nacionalnega programa, morala biti zajeta v program. Ugotovili smo, da občine za izvajanje namenjajo zelo različne zneske, kar ocenjujemo kot tveganje, da programi niso izvedeni na stroškovno učinkovit način.

3.2.2 Športna rekreacija

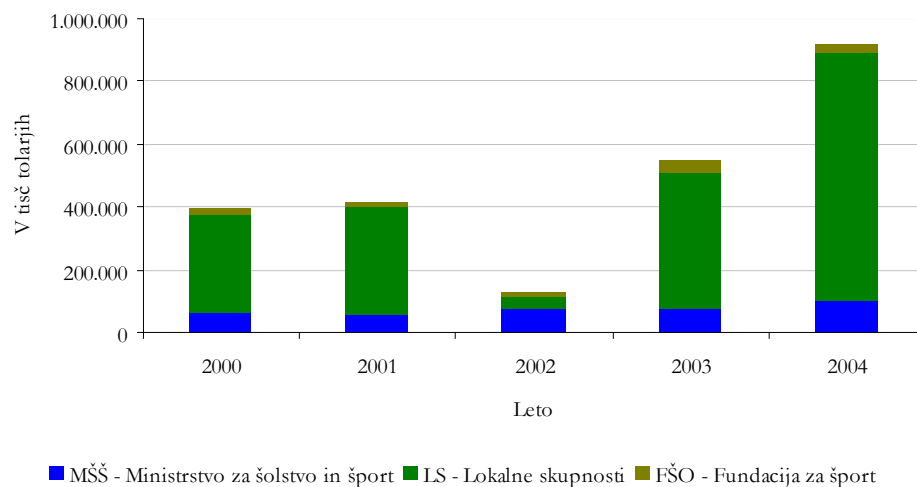
Po nacionalnem programu so usmeritve oziroma cilji športne rekreacije odraslih »ohranjati in izboljševati celostni zdravstveni status, humanizirati človekovo življenje, zmanjševati negativne posledice današnjega načina življenja in dela, upadanje splošne vitalnosti človeka ter s temi motivi pritegniti čim večje število ljudi v redne oblike dejavnosti. Pri tem gre za aktivno, koristno in prijetno izpolnjevanje dnevnega, tedenskega in letnega prostega časa.«

Ena od kratkoročnih usmeritev nacionalnega programa do leta 2001 na področju športne rekreacije (športa za vse in vsakogar) je bila »povečati število redno športno aktivnih prebivalcev za pet odstotkov in vseh športno aktivnih za 2 odstotka«, srednjeročna usmeritev do leta 2004 pa »povečati število športno aktivnih v skladu s kratkoročnimi usmeritvami, to je 2,5-odstotno letno naraščanje redno športno aktivnih in 1-odstotno naraščanje športno aktivnih«.

Po podatkih nacionalnega programa se v posamezne redne programe športne rekreacije vključuje 20 odstotkov populacije, kar je približno 300.000 odraslih.

⁶⁰ Zavod za šport je podatke pridobil na podlagi poročil izvajalcev oziroma koordinatorjev programov.

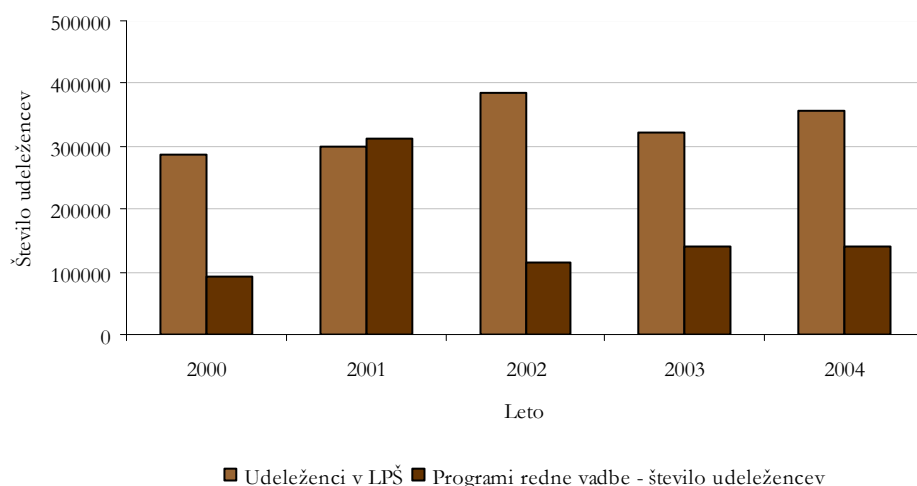
Slika 19: Javna sredstva, namenjena športni rekreaciji v obdobju 2000-2004

Vir: Zavod za šport.

Zapisani cilj je eden redkih merljivih ciljev nacionalnega programa, vendar pa nobena nam znana baza podatkov ne loči redno športno aktivnih prebivalcev od vseh športno aktivnih. Edini podatek, ki smo ga uspeli pridobiti in bi lahko služil merjenju doseganja ciljev, je podatek o udeležencih v letnih programih športa na lokalni ravni in udeležencih v programih redne vadbe⁶¹. Pri tem pa smo ugotovili, da podatki niso zanesljivi, saj na primer za leto 2001 kažejo, da je bilo število udeležencev v programih redne vadbe večje od vseh udeležencev letnih programov športa, kar med drugim kaže tudi na neuskkljenost evidenc.

Slika 20: Udeleženci v letnih programih športa na lokalni ravni

Vir: Zavod za šport.

⁶¹ Podatki zavoda za šport o izvajanju letnih programov športa na lokalni ravni.

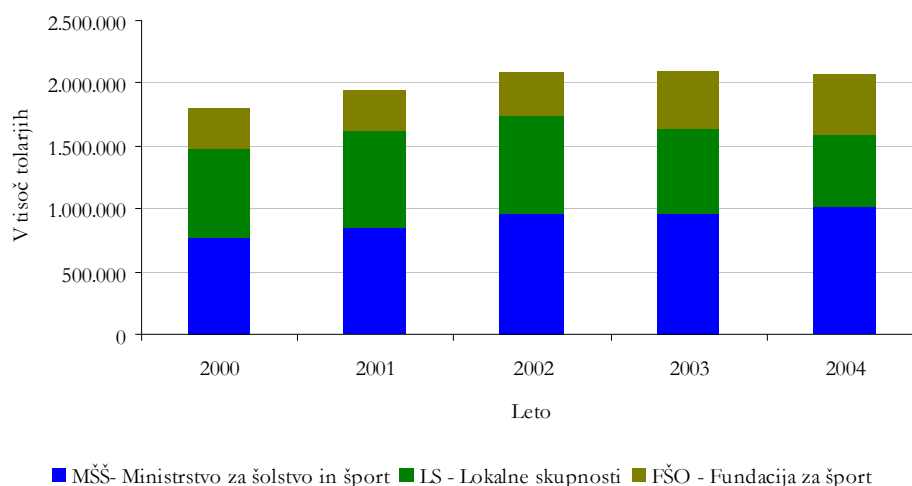
Iz pridobljenih podatkov lahko ugotovimo le, da so se sredstva, namenjena športni rekreaciji v letu 2004, izredno povečala, ne moremo pa oceniti uspešnosti doseganja cilja. Največje tveganje za takšno oceno predstavlja podatek o številu udeležencev redne vadbe za leto 2001, ki izstopa iz povprečja zajetega obdobja, istočasno pa edini dosega število 300.000 odraslih, ki se po nacionalnem programu vključujejo v posamezne redne programe športne rekreacije.

Na področju športne rekreacije ugotavljamo, da sta kratkoročni in srednjeročni cilj med seboj povezana, določeno je tudi izhodiščno stanje, 300.000 odraslih, ki se vključujejo v posamezne redne programe športne vadbe. Če bi bila v programu opredeljena razlika med športno aktivnimi in redno športno aktivnimi in če bi obstajale temu primerne evidence, bi lahko izmerili uspešnost programa na tem področju. Ker pa so evidence nezanesljive, nekateri podatki neprimerljivi, uporaba podatka o navedenem izhodiščnem stanju vključenih odraslih v posamezne redne programe športne vadbe tvegana, ne moremo oceniti uspešnosti doseganja ciljev tega področja športa.

3.2.3 Vrhunski šport

Po nacionalnem programu je vrhunski šport priprava in tekmovanje športnikov, ki imajo status mednarodnega, svetovnega in perspektivnega razreda. Po ZSpo dobi naziv vrhunškega športnika državljan Republike Slovenije, ki doseže vrhunski športni dosežek mednarodne vrednosti. Kriterije za vrhunski športni dosežek in trajanje naziva določi strokovni svet na predlog olimpijskega komiteja oziroma pristojne nacionalne športne zveze. Naslov vrhunski športnik dodeli olimpijski komite na podlagi kriterijev, določenih v ZSpo.

Slika 21: Javna sredstva, namenjena vrhunskemu športu v obdobju 2000-2004

Vir: Zaključni računi državnega proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, Zavod za šport, FŠO.

Med cilji, ki jih nacionalni program določa na področju vrhunškega športa, smo preverili, kako je urejeno zaposlovanje vrhunskih športnikov v državni upravi in kakšne davčne olajšave je država sprejela za vrhunske in poklicne športnike.

3.2.3.1 Ali se zaposlovanju športnikov v državni upravi namenja posebna pozornost

V okviru usmeritev nacionalnega programa naj bi se posebna pozornost do leta 2001 med drugim namenila »omogočanju profesionalizacije športnikov s pospeševanjem zaposlovanja v državni upravi, uveljavljanju statusa poklicnega športnika in zaposlovanju v športnih organizacijah«. Preverili smo, kako je urejeno zaposlovanje športnikov v državni upravi, pri čemer nas je zanimalo, ali in kako država uresničuje cilj, ki ga je določila v nacionalnem programu. Pravilnosti postopkov zaposlovanja in vrednotenja delovnih mest nismo preverjali.

Tabela 6: Zaposleni športniki v državni upravi na dan 7. 3. 2006

<i>Državni organ</i>	<i>Število zaposlenih športnikov</i>
Ministrstvo za obrambo	51
Ministrstvo za notranje zadeve, Policija	24
Ministrstvo za finance, Carinska uprava RS	16
Skupaj	91

Vir: Ministrstvo za šolstvo in šport.

Maja 1996 so Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za finance in Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez podpisali Sporazum o zaposlovanju vrhunskih športnikov in trenerjev na Ministrstvu za obrambo, Ministrstvu za notranje zadeve in Ministrstvu za finance – Carinski upravi, ki ga državni organi pri zaposlovanju športnikov uporabljajo še danes.

Ugotavljamo, da državna uprava dejansko zaposluje športnike in s tem sledi usmeritvam, ki jih je država zadala s sprejetjem oziroma uveljavitvijo nacionalnega programa. Ugotavljamo tudi, da je zaposlovanje urejeno le na deklaratorni ravni, s sporazumom iz leta 1996, ki je zapisan tako, da si posamezne določbe sporazuma celo nasprotujejo. Menimo, da je v interesu doseganja cilja o zaposlovanju športnikov v državni upravi potrebno to področje pozorneje in ustrezneje urediti ter ga vsebinsko in formalno uskladiti z veljavno zakonodajo na področju zaposlovanja v državni upravi. Ocenjujemo, da je pomembno, da država jasno in natančno opredeli cilje, ki jih želi doseči z zaposlovanjem športnikov v državni upravi.

3.2.3.2 Ali je bil cilj »zagotoviti vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave« dosežen

Usmeritev oziroma cilj nacionalnega programa do leta 2001 je bil, da Ministrstvo za šolstvo in šport (sicer ministrstvo) in Ministrstvo za finance zagotovita vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave. Ker cilj v nacionalnem programu ni bil jasno določen in merljiv, nanj tudi ni mogoče odgovoriti zgolj z oceno uspešnosti njegovega doseganja. Zato smo proučili spremembe davčne zakonodaje na tem področju ter posamezne spremembe ocenili na podlagi časovnih primerjav. Pri tem želimo tudi opozoriti na nejasnosti oziroma nedoslednosti pri uporabi posameznih pojmov, kot na primer poimenovanje posameznih skupin športnikov.

O razlikovanju med poklicnimi in vrhunskimi športniki pri kratkoročnih usmeritvah nacionalnega programa glede davčnih stimulacij športnikom je naše mnenje naslednje: ker je v prvem primeru (poklicni

športnik) vprašanje statusa, v drugem (vrhunski športnik) pa vprašanje naziva (ne)poklicnega športnika, menimo, da je v nacionalnem programu uporabljena opredelitev kratkoročnega cilja: »Ministrstvo za šolstvo in šport in Ministrstvo za finance zagotovita vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave« popolnoma neustrezna in z vidika davčnih stimulacij nepomembna, ker:

- se lahko športniki s športom ukvarjajo poklicno (opravljanje dejavnosti) ali nepoklicno, pri čemer so lahko razvrščeni v naziv: športnik⁶² ali vrhunski športnik⁶³, pa tudi davčna zakonodaja med poklicnimi in vrhunskimi športniki ne dela razlik - ali je morda sestavljavec nacionalnega programa pri tem mislil, da mora športnik izpolnjevati oba pogoja kumulativno: biti hkrati poklicni in vrhunski športnik?;
- lahko davčne stimulacije po 35. in 52. členu Zakona o dohodnini⁶⁴ (v nadaljevanju: ZDoh) uveljavlja katerikoli davčni zavezanec (tudi tisti, ki ni poklicni ali vrhunski športnik).

Prav tako menimo, da izraz davčne olajšave v smislu, kot ga uporablja nacionalni program⁶⁵, ni najprimernejši, ker se ta pojem v davčni zakonodaji uporablja za davčno priznane odhodke (odhodke, ki zmanjšujejo davčno osnovo) pri ugotavljanju davčne osnove davčnega zavezanca.

Menimo, da državne vzpodbude športnikom z vidika davčnih stimulacij na področju davka od dohodka fizičnih oseb niso urejene dovolj vzpodbudno.

Status športnikov se je glede višine normiranih odhodkov pri ugotavljanju davčne osnove s spremembami ZDoh v letu 2005 poslabšal⁶⁶, saj so normirani odhodki od 1. 1. 2005 za 15 odstotkov nižji⁶⁷ kot prej. Prav tako se je s spremembami ZDoh v letu 2005 določil prag za obdavčevanje⁶⁸ z upoštevanjem normiranih odhodkov, ki predhodno ni bil določen.

Status športnikov se je nekoliko izboljšal z zadnjimi spremembami ZDoh glede praga upoštevanja normiranih odhodkov, ki se je povečal s 3,9 milijona tolarjev na 6 milijonov tolarjev (sprememba velja tudi za leto 2005).

Po novem uveljavljeno razlikovanje med odvisnimi⁶⁹ in neodvisnimi⁷⁰ dohodki (tudi) v davčnih predpisih o dohodnini bistveno ne spremeni obdavčitve po podjemnih pogodbah oziroma pogodbah o delu.

⁶² 37. člen ZSpo: Športnik po tem zakonu je lahko vsaka fizična oseba, ki je registrirana pri nacionalni panožni športni zvezi in tekmuje v uradnih tekmovalnih sistemih nacionalnih panožnih športnih zvez.

⁶³ 38. člen ZSpo: Naziv vrhunškega športnika si pridobi državljan RS, ki doseže vrhunski športni dosežek mednarodne vrednosti.

⁶⁴ Uradni list RS, št. 71/93, 7/95, 44/96, 17/05, 70/05, 115/05.

⁶⁵ Davčne vzpodbude na področju davka od dohodka fizičnih oseb vrhunskim in poklicnim športnikom.

⁶⁶ Za razliko od statusa kulturnikov in novinarjev, ki imajo po 107. členu ZDoh možnost pridobiti dodatnih 15 odstotkov normiranih odhodkov, torej skupaj: 25 + 15 = 40 odstotkov in se jim položaj ne spremeni.

⁶⁷ Upoštevajo se normirani odhodki v višini 25 odstotkov ustvarjenih prihodkov.

⁶⁸ 3,9 milijona tolarjev.

⁶⁹ Dohodki iz delovnega razmerja.

⁷⁰ Dohodki, doseženi z neodvisnim samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Opozoriti je potrebno na novo in strožjo⁷¹ pravno obravnavo podjemnih pogodb oziroma pogodb o delu s sprejetjem Zakona o delovnih razmerjih⁷², ki je začel veljati s 1. 1. 2003.

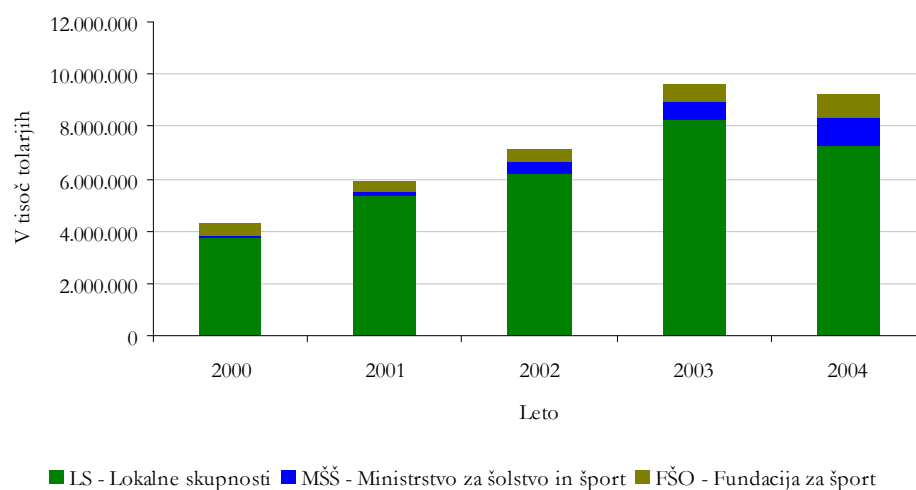
S spremembami ZDoh v letu 2005 se je v 5. členu zakona uvedlo načelo obdavčitve po svetovnem dohodku, s čimer se je posredno povečala obdavčitev športnikov, saj sedaj zajema tudi v tujini pridobljene dohodke.

Navedena usmeritev oziroma cilj predstavlja primer neustreznega cilja, saj ni jasno določen, ne prikazuje začetnega stanja, ni časovno opredeljen in ni merljiv. Ocenimo lahko, da gre v tem primeru zgolj za nejasno izraženo usmeritev, za njeno uresničitev pa je nacionalni program celo določil odgovornost dveh ministrstev.

3.2.4 Gradnja športnih objektov

V obdobju 2000-2004 je bilo gradnji športnih objektov iz javnih sredstev namenjenih 36.192.839 tisoč tolarjev. Sredstva za gradnjo športnih objektov predstavljajo približno polovico javnih sredstev, namenjenih športu. Največ sredstev namenjajo gradnji športnih objektov lokalne skupnosti.

Slika 22: Javna sredstva, namenjena gradnji športnih objektov v obdobju 2000-2004

Vir: Zaključni računi državnega proračuna za leta 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, Zavod za šport, FŠO.

Na področju gradnje športnih objektov smo izbrali dva cilja in preverili, ali sta bila dosežena, in sicer:

- *Ali je bilo urejeno lastništvo športnih objektov?*
- *Ali je bil na podlagi mreže športnih objektov izoblikovan predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin?*

⁷¹146. člen Zakona o delovnih razmerjih - pogoji za opravljanje dopolnilnega dela.

⁷² Uradni list RS, št. 42/02.

Preverjanje smo izvedli na ministrstvu, ki je po ZSpo⁷³ upravljavec razvida športnih objektov. Razvid mora vsebovati zemljiškoknjižni izpisek, ime in naslov lastnika, homologacijo športnega objekta ter pregledni nulti karton objekta⁷⁴.

3.2.4.1 Ali je bil cilj »urediti lastništvo športnih objektov« dosežen

Iz predpisov na področju športa izhaja, da je bilo prelomno leto za »urejanje lastništva športnih objektov« leto 1998, ko je bil sprejet ZSpo, ki v 64. členu med drugim določa, da športni objekti, ki so družbena lastnina ali so v upravljanju društev, ki so na dan uveljavitve ZSpo opravljala dejavnost v športu, postanejo društvena lastnina, razen objektov, ki jih pristojni organ lokalne skupnosti najkasneje v enem letu po uveljavitvi ZSpo določi za športne objekte občinskega pomena.

Cilj urediti lastništvo športnih objektov je v nacionalnem programu določen zelo jasno, in sicer urediti lastništvo premoženja, ki je bilo v zemljiški knjigi vpisano kot družbena lastnina. Cilj naj bi se nanašal na vse športne objekte, ki so bili v zemljiški knjigi vpisani kot družbena lastnina.

Pri preverjanju urejanja lastništva športnih objektov na ministrstvu smo ugotovili, da lastništvo športnih objektov, ki naj bi bilo glede na cilj nacionalnega programa urejeno v oziroma do konca leta 2001, danes še ni urejeno. Ministrstvo ne razpolaga z zanesljivimi podatki o tem, koliko lastnine oziroma katere športne objekte so organi lokalnih skupnosti določili za športne objekte občinskega pomena in kateri so postali lastnina športnih društev.

Pri tem želimo opozoriti na problematičnost normativne ureditve prehoda družbene lastnine v zasebno, saj ugotavljamo, da ob uveljavitvi ZSpo niso obstajale točne in popolne evidence športnih objektov. Po informacijah, pridobljenih na ministrstvu, pa je lastninjenje na področju športa potekalo že pred uveljavitvijo ZSpo, in sicer leta 1991, ko je Športna unija Slovenije postala pravna naslednica Partizana Slovenije in se je kot takšna vpisala v zemljiško knjigo kot lastnica športnih objektov, ki so bili do takrat v upravljanju Partizana Slovenije. Kolikšna je vrednost tega premoženja, nismo uspeli ugotoviti, ker ministrstvo ne razpolaga s tovrstnimi evidencami oziroma podatki.

Tako zaradi normativne ureditve prehoda družbene lastnine na področju športa v zasebno kot zaradi neobstoja popisa športnih objektov, ki so bili v družbeni lasti, ocenjujemo, da obstaja veliko tveganje glede pravilnosti izvedbe lastninjenja športnih objektov, predvsem objektov bivšega Partizana Slovenije.

Po zagotovilu ministrstva je za športne objekte, ki so bili zgrajeni po letu 1990 in vpisani kot družbena lastnina, lastništvo urejeno.

Ugotavljamo, da je bil v nacionalnem programu cilj ureditve lastništva športnih objektov jasno določen, saj je določal obseg (vse premoženje vpisano kot družbena lastnina) in rok izvedbe (do zaključka leta 2001). Zaradi neobstoja evidenc pa ugotavljamo, da obstaja tveganje, da cilj dejansko ni dosežen, in tudi tveganje, da lastninjenje športnih objektov ni bilo izvedeno v skladu s predpisi.

⁷³ 58. člen ZSpo.

⁷⁴ 7. odstavek 58. člena ZSpo.

3.2.4.2 Ali je bil cilj »na podlagi mreže športnih objektov izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin« dosežen

Gradnji športnih objektov se letno namenja približno 50 odstotkov vseh javnih sredstev na področju športa, kar je v letu 2004 znašalo nekaj manj kot 10.000.000 tisoč tolarjev.

Izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin je po nacionalnem programu cilj, ki naj bi bil uresničen do konca leta 2004. Predlog naj bi bil pripravljen na podlagi mreže obstoječih športnih objektov, ki pa naj bi bila izdelana v oziroma do konca leta 2001.

Vodenje razvida ureja Pravilnik o vodenju razvida športnih objektov⁷⁵ v skladu s katerim za pravilnost podatkov jamči lastnik, ki poda vlogo za vpis objekta. Ministrstvo ob vnosu podatkov v bazo le-te preveri oziroma jih primerja s tistimi, s katerimi že razpolaga (prijave za sofinanciranje, projektna dokumentacija ipd.). Pri oceni popolnosti vključevanja vseh objektov v razvid ministrstvo primerjalno uporablja podatkovno zbirko, ki jo je v letu 1995 pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor.

Ugotovili smo, da ministrstvo še nima izdelane mreže športnih objektov in tudi ne izoblikovanega predloga gradnje ustreznih športnih objektov in površin. Ministrstvo vodi razvid športnih objektov od marca 2000. V razvidu se vodi približno 80 različnih podatkov o objektu, kot so o lastniku, upravljavcu, uporabi objekta, vadbenih in tekmovalnih prostorih, spremljajočih prostorih ipd.

Preverjanje podatkov na terenu v postopku vpisa v razvid ni predvideno, zato se lahko upravičeno postavlja vprašanje verodostojnosti podatkov v razvidu.

Ugotovimo lahko, da predlogi za gradnjo športnih objektov potekajo na podlagi sprotnega pregleda obstoječega stanja športnih objektov, ki ga nudi razvid v povezavi s cilji nacionalnega programa športa, ki določa minimalne športne površine na prebivalca. Na odločanje o gradnji športnih objektov vpliva tudi gradnja šolskih športnih objektov, na standard športnega objekta pa imajo pomemben vpliv tudi pravila nacionalnih panožnih športnih zvez.

Ministrstvo je pojasnilo, da je sicer pripravilo delovno gradivo Mreža športnih objektov, ki pa je ostalo v pripravi, predvsem zaradi vprašanj glede obveznosti financiranja.

Ugotavljamo, da je cilj v nacionalnem programu zelo jasno določen, ni pa bil dosežen v predvidenem roku oziroma še vedno ni dosežen. Gre za cilj, katerega uresničitev naj bi predstavljala podlago za približno polovico javnih sredstev, ki se letno namenjajo področju športa, to je sredstev, namenjenih gradnji športnih objektov.

⁷⁵ Uradni list RS, št. 50/99.

4. MNENJE

V okviru vprašanja, kdo in kako uresničuje javni interes na področju športa, smo preverjali, ali sistem upravljanja, kot je opredeljen v nacionalnem programu, omogoča uresničevanje ciljev na področju športa in ali so bili cilji nacionalnega programa na posameznih področjih športa doseženi.

Menimo, da bi sistem upravljanja, kot ga predvideva nacionalni program, lahko predstavljal dobro podlago za uresničevanje ciljev javnega interesa na področju športa. Ugotovili smo, da uveljavljeni koncept upravljanja v praksi ni ustrezen, saj se subjekti pri svojem delovanju ne povezujejo na usklajen in dopolnjujoč način. Menimo, da zato obstaja veliko tveganje, da mreža subjektov, vključenih v izpeljavo nacionalnega programa tako na državni kot tudi na lokalni ravni, ne predstavlja racionalne oblike delovanja, ne omogoča ustreznega izvajanja nalog, predvsem pa ne zagotavlja prevzemanja in preverjanja odgovornosti subjektov pri izvajanju nacionalnega programa. Kot neustrezno ocenjujemo povezovanje med državno in lokalno ravni ter tudi povezovanje in sodelovanje med vsemi subjekti mreže, vključno s fundacijo za šport, ki v obstoječo mrežo po nacionalnem programu ni vključena. Kot pomemben dejavnik pa ocenjujemo vključenost civilne sfere v mrežo subjektov nacionalnega programa, ki se kaže predvsem v dejavnosti športnih društev (poglavje 2.3).

Nacionalni program se uresničuje skozi letne programe športa, ki so po definiciji nacionalni programi za eno leto in jih določa ZSpo. V letu 2004 naj bi bilo letnih programov športa skupno kar 195, in sicer 193 letnih programov na lokalni ravni, en letni program športa na državni ravni in še letni program fundacije za šport. Za uresničevanje javnega interesa naj bi se na ravni države zagotavljalo izvajanje nalog skupnega pomena, na ravni lokalnih skupnosti pa neposredno izvajanje nalog, ki so v javnem interesu. Glede na ugotovljene kršitve ZSpo in stanje pri izvajanju letnih programov športa se, predvsem na lokalni ravni, postavlja vprašanje o smiselnosti in morda tudi upravičenosti vsebinskega spreminjanja meril za izvajanje letnega programa športa. Menimo, da bi z vidika uresničevanja javnega interesa na področju športa letni programi športa morali sledili dogovorjenim ciljem in prioritetam nacionalnega programa (poglavje 2.4.1).

Usmeritve so v prvem delu nacionalnega programa podane za posamezna časovna obdobja, v drugem delu pa so posamezna področja športa podrobneje razdeljena. Menimo, da je večina zapisanih ciljev nejasna, nepovezana in izražena, da ne omogoča preverjanja doseženih rezultatov. Pri redkih ciljeh, ki omogočajo merjenje, pa smo ugotovili, da uporabni podatki za merjenje uresničevanja ciljev nacionalnega programa ne obstajajo, obstoječi pa so pogosto netočni in nepopolni. Na podlagi navedenega izražamo tudi dvom v kakovostno spremljanje stanja ter analiziranje nalog, ki bi zagotavljalo možnost objektivne ocene stanja v športu (poglavji 2.4.1 in 3.1).

Nacionalni program in ZSpo določata kdo in kako naj bi uresničeval javni interes na področju športa, z izjemo vključenosti fundacije za šport. Menimo, da večina ciljev na področju športa ni opredeljena na dovolj jasn način ter da cilji ne omogočajo merjenja uspešnosti uresničevanja nacionalnega programa.

Poleg tega menimo, da je glavni problem uresničevanja nacionalnega programa v praksi ta, da subjekti, ki ga izvajajo, ne sodelujejo in niso med seboj povezani (poglavje 2.4.1 in 3.1).

Na vprašanje, ali so bili cilji nacionalnega programa doseženi, ne moremo v celoti odgovoriti. Vse nam dostopne analize doseganja ciljev nacionalnega programa so namreč kot uspešnost opredelile porabo javnih sredstev in niso merile vsebinskih rezultatov posameznih ciljev. Obseg porabljenih sredstev, po našem mnenju, ne more nadomestiti ocene uspešnosti doseganja ciljev, pomanjkljivosti v sistemu uresničevanja javnega interesa na področju športa pa so tako velike, da zato ne moremo oceniti uspešnosti izvajanja nacionalnega programa. Pri izvajanju revizije smo želeli oceniti uspešnost doseganja posameznih naključno izbranih ciljev, kar nam je zaradi neustrezno opredeljenih ciljev in pomanjkljivih ter nedostopnih podatkov in evidenc le delno uspelo.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Ministrstvo za šolstvo in šport mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

- navedbo revizije, na katero se nanaša,
- kratek opis nesmotrnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo in
- izkaz popravljalnih ukrepov.

Ministrstvo mora v odzivnem poročilu izkazati, da je pričelo

- z aktivnostmi, povezanimi z učinkovitejšim povezovanjem in sodelovanjem subjektov, vključenih v mrežo nacionalnega programa, ter fundacijo za šport; v ta namen naj ministrstvo priloži terminski načrt, iz katerega bo razviden namen, cilj, način in roki sodelovanja in povezovanja subjektov mreže nacionalnega programa;
- z izboljšavami na področju informatike, in sicer tako, da pripravi akcijski načrt, ki bo določal aktivnosti, odgovornosti in roke za organizirano, sistematično in kakovostno vodenje ter spremljanje stanja v športu, vključno z načrtom za vzpostavitev manjkajočih razvidov, pri čemer naj se zagotovi ohranitev t. i. informacijskega partnerstva;
- z aktivnostmi, povezanimi s
 - pripravo mreže vseh obstoječih športnih objektov;
 - preveritvijo pravilnosti izvedbe lastninjenja športnih objektov (pred lastninjenjem po ZSpo).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev

odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁷⁶. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Ministrstvo za šolstvo in šport krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁷⁶ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

6. PRIPOROČILA

Ministrstvu za šolstvo in šport priporočamo, da pripravi načrt ukrepov za doseganje zastavljenih ciljev, ki bi jih nacionalni program moral vsebovati. Pred pripravo ukrepov naj ministrstvo opravi temeljito analizo vzrokov in posledic neučinkovitosti delovanja vzpostavljene mreže za upravljanje in izpeljavo nacionalnega programa.

Ministrstvu priporočamo, da ob spremembi nacionalnega programa

- pripravi jasne, merljive, dosegljive, zanesljive in časovno opredeljene cilje;
- predlaga spremembe ZSpo, predvsem v tistem delu, ki se nanaša na merila za dodeljevanje sredstev, namenjenih športu;
- v interesu doseganja cilja pri zaposlovanju športnikov v državni upravi to področje ustrezneje uredi ter vsebinsko in formalno uskladi z veljavno zakonodajo na področju zaposlovanja v državni upravi;
- preveri pravilnost izvedbe lastninjenja športnih objektov, tudi bivšega Partizana Slovenije;
- pripravi Mrežo športnih objektov z načrtom financiranja.

Za izboljšanje stanja na področju informatike v športu ministrstvu priporočamo, naj

- odpravi nedoslednosti pri pojmovanju razvidov in registrov;
- natančno opredeli naloge in odgovornosti subjektov, ki so pristojni za razvoj in vodenje razvidov in registrov s področja športa, ter vzpostavi manjkajoče razvide;
- zagotovi enostaven dostop do podatkov, ki omogočajo spremljanje stanja na področju športa, ter zbrane podatke prikaže na uporabniku enostaven, pregleden in strukturiran način, pri tem pa objavi metodološki pristop, način in namen zbiranja podatkov;
- zagotovi točnost in popolnost objavljenih podatkov ter zbrane podatke uporabi v obliki pobud in predlogov za izboljšanje stanja v športu;
- zagotovi prenos vseh nalog, ki jih opravlja zavod za šport, z namenom nadaljnega razvoja aplikativnih projektov, pospeševanja informatizacije na področju športa ter ohranitve t. i. informacijskega partnerstva, s poudarkom na elektronskem povezovanju med državnimi organi, športnimi organizacijami, posamezniki in drugimi zainteresiranimi javnostmi na področju športa.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Ministrstvo za šolstvo in šport, priporočeno s povratnico;
2. Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji, priporočeno;
3. Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez, priporočeno;
4. dr. Pavel Zgaga, priporočeno;
5. dr. Lovro Šturm, priporočeno;
6. dr. Lucija Čok, priporočeno;
7. dr. Slavko Gaber, priporočeno;
8. dr. Marjeta Kovač, priporočeno;
9. Marko Kolenc, priporočeno;
10. mag. Janez Kocijančič, Olimpijski komite Slovenije – ZŠZ, priporočeno;
11. Državni zbor Republike Slovenije, priporočeno;
12. arhiv, tu.

Priloga 1: Opis mreže subjektov nacionalnega programa in primerjava z Zakona o športu

Subjekti mreže	Naloge, odgovornosti, pooblastila	
	Nacionalni program športa	Zakon o športu
Ministrstvo za šolstvo in šport	<p>Vodi in povezuje aktivnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvedbi nacionalnega programa.</p> <p>Odgovorno je za uresničevanje nacionalnega programa na državni ravni.</p>	<p>Država uresničuje javni interes v športu tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja sredstva za realizacijo nacionalnega programa, • spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športne dejavnosti, • načrtuje, gradi in vzdržuje javne športne objekte, • vodi stimulatивно davčno politiko.
Lokalne skupnosti	<p>Odgovorni za uresničevanje nacionalnega programa na lokalni ravni so ustrezni organi lokalne skupnosti.</p>	<p>Lokalna skupnost uresničuje javni interes v športu tako, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja sredstva za realizacijo dela nacionalnega programa, ki se nanaša na lokalne skupnosti in z zagotavljanjem sredstev za izvedbo lokalnega programa športa, • spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti, • načrtuje, gradi in vzdržuje lokalno pomembne javne športne objekte.
Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez	<p>Povezuje članice, nacionalne in občinske športne zveze ter druge dejavnike.</p> <p>V skladu s pooblastili Zakona o športu sodeluje pri koordinaciji in izpeljavi nacionalnega programa.</p>	<p>V skladu s pooblastili Zakona o športu sodeluje pri koordinaciji in izpeljavi nacionalnega programa.</p>
Zavod za šport Slovenije	<p>Opravlja naloge, opredeljene v 24. členu Zakona o športu.</p>	<p>Pristojnosti zavoda so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spremljanje in analiziranje nalog v športu ter izvajanje letnih programov, • dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu, • priprava strokovnih gradiv za ustanovitelje, • opravljanje strokovnih,

		<p>administrativnih in tehničnih nalog za osrednjo športno zvezo,</p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje pri izvajanju programov športne vzgoje otrok in mladine, • dajanje strokovne in organizacijske pomoči izvajalcem letnega programa, • sodelovanje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in skupinami, • načrtovanje izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu, • svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov, • zbiranje in dajanje podatkov za informatiko v športu.
Izvajalci letnega programa športa po 8. členu Zakona o športu		<p>Izvajalci letnega programa športa so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • športna društva, • nacionalne panožne športne zveze in zveze športnih društev, ki jih ustanovijo društva za posamezna območja, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, Slovenska športna zveza v Avstriji in Zveza Slovencev na Madžarskem, • Olimpijski komite Slovenije, • zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, registrirane za opravljanje dejavnosti v športu, • ustanove, ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti v športu in so splošno koristne in neprofitne, • vrtci, osnovne šole, poklicne, srednje tehniške in srednje strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole in visokošolski zavodi.
Inštitut za šport pri Fakulteti za šport	Opravlja strokovno-razvojne naloge za Nacionalni program športa. Pomaga pri uveljavljanju stroke v praksi.	
Strokovni sveti nacionalnih panožnih	Opravljajo strokovno-razvojne naloge za Nacionalni program	

športnih zvez ter drugih nacionalnih in lokalnih športnih zvez	športa.	
Strokovni svet za šport	Sodeluje v izvedbi Nacionalnega programa športa na ravni države v skladu z nalogami, ki so opredeljene v Zakonu o športu.	<p>Strokovni svet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • določa programe usposabljanja za opravljanje strokovnega dela v športu, nosilce usposabljanja ter način preverjanja usposobljenosti, • določi ustrezno strokovno izobrazbo za strokovne delavce v športu, • ugotavlja in določa, katera nacionalna panožna športna zveza ima pooblastilo, če je za športno panogo ustanovljenih več nacionalnih športnih panožnih zvez, • določi kriterije za kategorizacijo vrhunskih športnih dosežkov in trajanje naziva vrhunski športnik, daje mnenja in predloge k: • določitvi predloga nacionalnega programa, • določitvi nalog v športu, • letnemu programu, • normativom in standardom za izvajanje letnega programa, • postopku za preverjanje uživanja nedovoljenih poživil, • predlogom zakonov in drugih predpisov, ki se nanašajo na področje športa, • in drugim strokovnim nalogam nacionalnega pomena. <p>Strokovni svet posreduje mnenja in predloge ministru in vladi.</p>
Strokovni sveti za šport na lokalni ravni	Predstavljajo strokovno javnost za raven lokalnih skupnosti.	
Inšpektorat za šolstvo in šport	Opravlja naloge iz 54. člena Zakona o športu.	<p>Inšpekcija v športu opravlja nadzor nad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izpolnjevanjem pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena, • namensko porabo javnih sredstev, • upravljanjem in namensko uporabo javnih športnih objektov,

		<ul style="list-style-type: none">• izpolnjevanjem standardov in normativov za izvajanje letnega programa,• izpolnjevanjem z zakonom določenih pravil za organizacijo tekmovanj,• opravljanjem predhodnih in obdobjnih zdravstvenih pregledov in• zlorabo temeljnih človekovih pravic športnikov.
--	--	--

Prikaz časovnega zaporedja dogodkov in dokumentacije, ki so vplivali na ustanovitev, delovanje, preoblikovanje in prenehanja obstoja Zavoda za šport Slovenije.

Datum	Aktivnost / dokument	Ključni poudarki:
17. 8. 1994	Pogodba o ustanovitvi Zavoda za šport Slovenije	Vlada RS v imenu Republike Slovenije, Olimpijski komite Slovenije in Športna zveza Slovenije ustanovijo Zavod za šport Slovenije.
14. 9. 1994	Sklep Vlade RS o sprejemu pogodbe o ustanovitvi Zavoda za šport Slovenije	Sklep št. 021-04/94-4/1-8.
20. 3. 1998	Zakon o športu (ZSpo)	23. člen: »Javne zavode za šport lahko ustanovi država ali lokalna skupnost za opravljanje administrativnega, strokovnega, organizacijskega, tehničnega in drugega dela.« 24. člen: »Pristojnosti zavoda so: <ul style="list-style-type: none"> • spremljanje in analiziranje nalog v športu ter izvajanje letnih programov, • dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu, • priprava strokovnih gradiv za ustanovitelje, • opravljanje strokovnih, administrativnih in tehničnih nalog za potrebe osrednje športne zveze, • sodelovanje pri izvajanju programov športne vzgoje otrok in mladine, • dajanje strokovne in organizacijske pomoči izvajalcem letnega programa, • sodelovanje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in skupinami, • načrtovanje izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu, • svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov, • zbiranje in dajanje podatkov za potrebe informatike v športu.« XIII. Informatika v športu (58. člen - 61. člen).
17. 3. 2000	Nacionalni program športa	Poglavje 5. Informatijski sistem na področju šport (točka 5.8.) Poglavje 6. Upravljanje športa na ravni nacionalnega programa »Zavod za šport Slovenije opravlja naloge, opredeljene v 24. členu zakona o športu, na ravni države; na lokalni ravni jih opravljajo javni zavodi za šport, občinske, medobčinske in regionalne športne zveze, tam kjer so ustanovljene.« Poglavje 8. Prednostne naloge nacionalnega programa »... Prva skupina, točka 7. Informatijski sistem na področju športa ...«
7. 5. 2000	Strateški načrt informatizacije na področju športa v Sloveniji	Strateški načrt informatizacije športa naj bi predstavljal podlago za vlaganja partnerjev projekta: Ministrstvo za šolstvo in šport, Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez in Zavod za šport Slovenije v informacijsko tehnologijo, od infrastrukture do aplikacij in uvajanju projekta v prakso. Namen strateškega načrta je predstavitev informatizacije športa v Sloveniji.
29. 11. 2000	Informatizacija na področju športa v Sloveniji	Projekt, ki naj bi postavljala temelje za razvoj informacijskega partnerstva na področju športa v Sloveniji. Slovenske športne organizacije naj bi z informacijskim partnerstvom pridobile novo kakovost predvsem v racionalizaciji in učinkovitosti delovanja.

Temeljne cilje strateškega načrta informatizacija na področju športa bo uresničeval novo ustanovljeni Športni informacijski center - ŠPiC, ki deluje v okviru Zavoda za šport Slovenije (Informatizacija na področju športa v Sloveniji, 2000).

Naloge športnega informacijskega centra so:

- razvoj spletnih aplikacij;
- stalno računalniško izobraževanje kadrov na področju športa;
- subvencioniranje nakupa in posodabljanja računalniške opreme športnih organizacij;
- promocija informatike na področju športa;
- druge informacijske storitve, namenjene športnim organizacijam (brezplačno gostovanje na spletnem strežniku, vodenje domen, tehnična podpora in svetovanje).« (Informatizacija na področju športa v Sloveniji, 2000).

12. 12. 2001	Sklep o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod	<p>Sklep št. 660-01/2001-1</p> <p>»S tem sklepom se s preoblikovanjem Zavoda za šport Slovenije, ki so ga ustanovili Vlada RS, Olimpijski komite Slovenije in Športna zveza Slovenije s pogodbo o ustanovitvi Zavoda za šport Slovenije, sklenjeno dne 17. 8. 1994, ki jo je Vlada RS sprejela na seji 14. 9. 1994 s sklepom št. 021-0479-4/1-8, ustanovi javni zavod Zavod za šport Slovenije.«</p> <p>Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija, soustanovitelj Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez.</p> <p>Ustanoviteljske pravice za Republiko Slovenijo uresničuje Vlada RS, za Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez pa Izvršni odbor.</p> <p>Dejavnost zavoda (6. člen):</p> <p>1. odstavek:</p> <p>»Zavod je ustanovljen za spremljanje in analiziranje nalog v športu ter izvajanje letnih programov, dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu, pripravo strokovnih gradiv za ustanovitelje, opravljanje strokovnih, administrativnih in tehničnih nalog za potrebe osrednje športne zveze, sodelovanje pri izvajanju programov športne vzgoje otrok in mladine, dajanje strokovne in organizacijske pomoči izvajalcem letnega programa, sodelovanje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in skupinami, načrtovanje izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu, svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov, zbiranje in dajanje podatkov za potrebe informatike v športu.«</p> <p>3. odstavek:</p> <p>»Zavod skrbi za organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in s tem namenom vodi evidence (razvide), kot so opredeljene v 58. členu Zakona o športu, na podlagi sklepa Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.«</p> <p>4. odstavek:</p> <p>»Zavod opravlja tudi drugo dejavnost v obsegu in na način, opredeljenim z letnim programom dela zavoda, v skladu s tem sklepom.«</p>
27. 12. 2001	Pogodba o ureditvi ustanoviteljskih razmerij	<p>Predmet pogodbe (1. člen):</p> <p>»Vlada in OKS v skladu z 9. členom Zakona o zavodih s to pogodbo uredita medsebojne pravice in obveznosti ter način izvrševanja ustanoviteljskih upravičenj v zvezi z Zavodom za šport Slovenije.«</p> <p>Zavod za šport se preoblikuje v javni zavod s sklepom, ki ga sprejmeta pristojna organa ustanoviteljev na podlagi te pogodbe.«</p>
7. 5. 2002	Sklep Ministrstva za šolstvo, znanost in šport	<p>Sklep št. 623-4/2002:</p> <p>»Zavod za šport Slovenije pooblašča, da razvije in vzdržuje spletne aplikacije, ki bodo omogočale prijavo in vodenje razvidov:</p>

		<p>športnih objektov;</p> <ul style="list-style-type: none"> • - registriranih, vrhunskih, poklicnih športnikov in • - strokovnih delavcev v športu. <p>Spletne aplikacije je dolžan Zavod za šport Slovenije razvijati in vzdrževati ter v ta namen upravljati s podrobnimi podatki v skladu z 58. do 61. členom Zakona o športu in predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.«</p>
8. 8. 2002	Statut Zavoda za šport Slovenije	<p>Dejavnost zavoda (9. člen):</p> <p>1. odstavek:</p> <p>»Zavod je ustanovljen za spremljanje in analiziranje nalog v športu ter izvajanje letnih programov, dajanje pobud in predlogov ustanoviteljem za izboljšanje stanja v športu, pripravo strokovnih gradiv za ustanovitelje, opravljanje strokovnih, administrativnih in tehničnih nalog za potrebe osrednje športne zveze, sodelovanje pri izvajanju programov športne vzgoje otrok in mladine, dajanje strokovne in organizacijske pomoči izvajalcem letnega programa, sodelovanje z upravnimi organi, strokovnimi institucijami in skupinami, načrtovanje izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev za delo v športu, svetovanje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov, zbiranje, dajanje in obdelavo podatkov za potrebe informatike v športu.</p> <p>3. odstavek:</p> <p>»Zavod skrbi za organizirano in sistematično spremljanje stanja v športu in s tem namenom vodi evidence (razvide), kot so opredeljene v 58. členu Zakona o športu, na podlagi sklepa Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.«</p> <p>4. odstavek:</p> <p>»Zavod opravlja tudi drugo dejavnost v obsegu in na način, opredeljenim z letnim programom dela zavoda, v skladu s sklepom o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod.«</p>
18. 4. 2004	Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod	<p>Sklep št. 660-01/2001-6</p> <p>»Zavod izvaja analize, svetovanje, načrtovanje, postavitve in vzdrževanje zbirke podatkov kot podpora informacijski dejavnosti Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.«</p>
19. 1. 2006	Sklep o prenehanju javnega zavoda Zavod za šport Slovenije	<p>Sklep 01403-23/2006/5</p> <p>»Sklep Vlade RS o sprejemu pogodbe o ustanovitvi Zavoda za šport Slovenije, št. 021-04/94-4/1-8 z dne 14. 9. 1994 in sklep Vlade RS o preoblikovanju Zavoda za šport Slovenije v javni zavod, št. 660-01/2001-1 z dne 12. 12. 2001, preneha veljati. Zavod za šport Slovenije preneha izvajati dejavnost z 31. 3. 2006.</p> <p>Ministrstvo za šolstvo in šport pripravi in poda predlog za uvedbo likvidacijskega postopka sodišču in preko Državnega pravobranilstva RS zastopa interese ustanoviteljice v skladu s tem sklepom.</p> <p>Programe Zavoda za šport Slovenije od dneva prenehanja dejavnosti izvaja Ministrstvo za šolstvo in šport.</p> <p>Delavce, ki so bili na dan prenehanja izvajanja dejavnosti redno zaposleni na Zavodu za šport Slovenije, se zaposli na Ministrstvu za šolstvo in šport.</p> <p>Zavod za šport Slovenije od dne veljavnosti tega sklepa do prenehanja izvajanja dejavnosti ne sme prevzemati nobenih novih obveznosti.</p> <p>Ta sklep začne veljati z dnem sprejema.«</p>

Vir: Računsko sodišče RS.

Priloga 3: *Kratkoročne in srednjeročne usmeritve oziroma cilji nacionalnega programa športa*

Športna vzgoja	
Usmeritve do leta 2001	Usmeritve do leta 2004 – najpomembnejši cilji
V sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport vsebinsko, kadrovsko in materialno izboljšati obvezno gibalno dejavnost in interesno športno vzgojo predšolskih ter šolskih otrok, mladine in študentov.	Obogatiti športno vzgojo otrok in mladine, s čimer dvigujemo športno ozaveščenost, povečujemo število otrok in mladine, ki se ukvarja s športom, zagotavljamo večjo športno uspešnost in posredno preprečujemo sociopatološke pojave (alkohol, kriminal, mamila itd).
Izoblikovati tesno povezavo z društvi in nacionalnimi panožnimi športnimi zvezami, odgovornimi za izpeljavo programov v posameznih športnih panogah. Z njihovim soodgovornim delovanjem v sistemu ustreznih programov, ki jih lahko imenujemo panožne športne šole, zagotoviti kakovostno športno vzgojo mladih športnikov v skladu z mednarodno primerljivimi cilji, standardi in normativi.	
Spremljati delovanje programov, poimenovanih »panožne športne šole«, in skrbeti za strokovno izobraževanje, usposabljanje in spopolnjevanje trenerjev s poudarkom na pridobivanju znanj o športni pripravi otrok in mladine.	
Zagotoviti stabilno obliko sofinanciranja programov otrok in mladine, imenovanih »panožne športne šole«.	
Uveljaviti statusne pravice mladih športnikov v skladu s športno, šolsko in drugo zakonodajo ter drugimi akti, ki urejajo statusna vprašanja športnikov.	
Izboljšati športno vzgojo otrok in mladine s posebnimi potrebami.	
Z različnimi propagandnimi akcijami in animacijskimi programi povečati motivacijo otrok in mladine za šport.	
Skupaj z drugimi pristojnimi ministrstvi zagotoviti športne programe za preventivo sociopatoloških pojavov.	

Športna rekreacija

Usmeritve do leta 2001	Usmeritve do leta 2004 – najpomembnejši cilji
Povečati število redno športno aktivnih prebivalcev za 5 odstotkov in vseh športno aktivnih za 2 odstotka.	Izboljšati sistem animacije in propagiranja športne rekreacije za različne skupine ljudi.
Izboljšati športnorekreativne programe za različne ciljne skupine glede na spol, starost, posebne potrebe, raven znanja, pripravljenost in stopnjo motiviranosti.	Povečati število športno aktivnih v skladu s kratkoročnimi usmeritvami, to je 2,5-odstotno letno naraščanje redno športno aktivnih in 1-odstotno naraščanje športno aktivnih.
V sodelovanju z Ministrstvom za zdravstvo in drugimi pristojnimi ministrstvi razvijati športne zdravstveno-preventivne programe in športne programe za krepitev	V sodelovanju z Ministrstvom za zdravstvo idr. pristojnimi ministrstvi pospeševati športnopreventivne dejavnosti za izboljšanje zdravstvene ravni prebivalstva

zdravja.	Slovenije.
Spremljati in vrednotiti delovanje različnih ponudnikov športnorekreativnih programov.	
Ugotoviti kadrovske stanje pri izvajalcih športnorekreativne dejavnosti in izdelati sistem izobraževanja, usposabljanja, spopolnjevanja in napredovanja strokovnih kadrov.	
Spodbujati izvajalce k povečanju števila športnorekreativnih programov.	
Izdelati mrežo športnih objektov in površin, namenjenih športnorekreativni dejavnosti.	

Vrhunski šport

Usmeritve do leta 2001	Usmeritve do leta 2004 – najpomembnejši cilji
Dvigovati raven uspešnosti slovenskih športnikov na mednarodnih tekmovanjih, kar bomo lahko dosegli z izdatnejšo finančno, materialno in strokovno podporo, izboljšanjem organizacije in vodenja.	Omogočiti optimalne priprave in nastope mladim, nadarjenim športnikom s ciljem doseganja čim boljših uvrstitev na poletnih olimpijskih igrah v Atenah 2004 in zimskih olimpijskih igrah leta 2006.
Povečati število vrhunskih športnikov za 5 odstotkov.	V skladu s kratkoročnimi usmeritvami povečati število vrhunskih športnikov.

Posebno pozornost je treba posvetiti predvsem:

- oblikovanju sistema vrednotenja in razvrstitvi športnih panog,
- pripravam in nastopom tistih slovenskih športnikov in ekip, ki imajo realne možnosti za visoke uvrstitve na največjih mednarodnih tekmovanjih,
- razvoju pogojev za izpeljavo programov vrhunškega športa (kadri, objekti, materialne možnosti programa, tehnologija procesa treninga itd.),
- uveljavljanju statusnih pravic športnikov na področju štipendiranja, izobraževanja, zdravstvenega varstva, opredeljenega z Zakonom o športu, stanovanjskih problemov, služenja vojaškega roka in pravic, opredeljenih v ZSpo,
- zagotavljanju nadstandardnega zdravstvenega varstva vrhunskih športnikov (kakovost storitev in takojšnja obravnava),
- omogočanju profesionalizacije športnikov s pospeševanjem zaposlovanja v državni upravi, uveljavljanju statusa poklicnega športnika in zaposlovanju v športnih organizacijah.

Ministrstvo za šolstvo in šport z Ministrstvom za finance zagotovi vrhunskim in poklicnim športnikom davčne olajšave.

Strokovne in razvojne naloge

Usmeritve do leta 2001	Usmeritve do leta 2004 – najpomembnejši cilji
Ugotoviti stanje na področju strokovnih kadrov in strokovnih razvojnih programov ter bolj načrtno	Uveljaviti strokovno delo v športu, oceniti obseg strokovnega dela in število kadrov v športu, določiti merila za opravljanje strokovnega dela in izpeljati sistem

razvijati uveljavljanje stroke.	strokovnega usposabljanja, izobraževanja, spopolnjevanja ter napredovanja strokovnih delavcev v športu.
Doseči stabilno financiranje strokovno-razvojnih nalog.	Vpeljati in sistematično ocenjevati uspešnost nacionalnega programa športa tudi s pomočjo tujih ocenjevalnih skupin.
Oblikovati sistem izobraževanja, usposabljanja in spopolnjevanja strokovnih kadrov v športu.	Izboljšati metodologijo za izbiranje skupin, projektov in nosilcev za javno sofinanciranje in v ta namen pripraviti ekspertni sistem, ki bo temeljil na avtonomiji strok, vseboval vrednotenje javnega interesa, koristnosti in racionalne izvedbe nalog v športu.
Uveljaviti statusne pravice trenerjev.	Doseči stabilno sofinanciranje strokovnega, svetovalnega, razvojnega in raziskovalnega dela v športu ter stalen prenos spoznanj v prakso.
Podpirati založniško dejavnost s sofinanciranjem izdaje posameznih publikacij in revij.	Uveljaviti interese športa v drugih ministrstvih in institucijah, ki posredno vplivajo na razvoj športa.
Sofinancirati znanstveno-raziskovalno delo v športu.	Povečati delež javnih financ za področje športa z 0,16 na 0,21 odstotka BDP (po 0,01 odstotka BDP letno, kar je spodnja meja držav evropske skupnosti).
Podpirati strokovno-svetovalno delo in spremljanje pripravljenosti športnikov med treniranjem.	Podpirati rešitve, ki bodo v zakonodaji spodbujale vlaganje kapitala v šport.
Najemnine za uporabo javnih športnih objektov (tudi šolskih) morajo biti za otroke in mladino neprofitne.	

Gradnja športnih objektov

Usmeritve do leta 2001	Usmeritve do leta 2004 – najpomembnejši cilji
Povečati dinamiko gradnje športnih objektov za 10 odstotkov.	Uveljaviti racionalno mrežo športnih objektov, ki bodo omogočali kakovostno in celostno zasnovano športno pripravo.
Standardizirati športno opremo in športne rekvizite.	
Sprejeti nove normative za šolske športne objekte.	Na podlagi mreže športnih objektov izoblikovati predlog gradnje ustreznih športnih objektov in površin.
Izdelati mrežo športnih objektov in upoštevati standarde mednarodnih in nacionalnih športnih zvez.	V sodelovanju s pristojnimi ministrstvi in ekološko ozaveščenimi posamezniki in skupinami skrbeti za smiselno urejenost površin, namenjenih športni dejavnosti.
Vpeljati stopenjski nadzor projektov in športnotehnoških pregledov na podlagi strokovnih meril.	Graditi in dograditi športne objekte v izmeri 25.000 kvadratnih metrov pokritih površin letno.
Urediti lastništvo športnih objektov.	
Vpeljati realno amortizacijo in učinkovito upravljanje objektov.	
Revitalizirati športne objekte.	

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896